

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

51.-52. ČÍSLO / XXVIII. ROČNÍK

28 Kč • 1,52 €

20. a 27. PROSINCE 2020, 3. LEDNA 2021

Z obsahu:

Ježíš, učitel modlitby
Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 4. listopadu 2020
- strana 2 -

Svatý Torlak Thorhallsson
Libor Rösner
- strana 4 -

Narození Ježíše
P. M. Piotrowski TChr
- strana 6 -

Z duchovního pokladu
Alice Lenczewské (33)
- strana 8 -

O umučení sv. Štěpána
P. Luis de la Puente SJ
- strana 9 -

Náš největší poklad
P. M. Piotrowski TChr
- strana 15 -

Křesťanské manželství
Clive Staples Lewis
- strana 16 -

Alžběta a nevěrec
Marie Cofta
- strana 17 -

Jablonné
v Podještědí - Boží rodina
Petr Bobek
- strana 20 -

Svatá Jenováfa Torres
Morales
Libor Rösner
- strana 24 -

Andreas Wolff (1652-1716): Adorace dítěte anděly, farní kostel sv. Martina v Landshutu

Ježíš, učitel modlitby

Katecheze papeže Františka při generální audienci
4. listopadu 2020 v knihovně Apoštolského paláce v Římě

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Během svého veřejného života Ježíš ustavičně vyhledává posilu v modlitbě. Evangelia popisují, jak se uchyluje na odlehlá místa, aby se modlil. Jedná se nicméně o střídme a diskretní postřehy, díky nimž si můžeme pouze představit, jak mohly ony rozhovory v modlitbě vypadat. Jasně však

dosvědčují, že i ve chvílích nejvyššího zájmu o chudé a nemocné Ježíš nezanedbával svůj vnitřní dialog s Otcem. Čím více se nořil do lidské nouze, tím více vnímal nezbytnost odpočinku v trojičním společenství, v návratu k Otci a Duchu.

V Ježíšově životě tedy existuje tajemství, skryté lidským očím, které se stává těžištěm všeho. Ježíšova modlitba je ta-

jemná skutečnost, o níž jen cosi vytušíme, avšak která nám umožňuje, abychom celé jeho poslání vykládali ze správného hlediska. V oněch hodinách osamění – před svítáním anebo v noci – se Ježíš hrouží do své niternosti s Otcem, tedy do oné Lásky, po které žizní každá duše. Toto vychází najevo již od prvních dní jeho veřejného působení.

Jedné soboty se kupříkladu městečko Kafarnaum mění v „polní nemocnici“. Po západu slunce lidé k Ježíšovi přinášejí všechny nemocné a on je uzdravuje. Ovšem před rozedněním se Ježíš vzdaluje, odchází na opuštěné místo a modlí se tam.

Pokračování na str. 7

Blíží se oslava narození našeho Spasitele Ježíše Krista. On přišel na zem, aby přinesl oheň lásky Nejsvětější Trojice, aby tímto ohněm objal všechny děti – čteme v duchovních zápiscích Alice Leniczewské. (str. 8) A právě přebývání v této lásce je zdrojem pravého štěstí a spásy. Čili i naše nadcházející bdění u jesliček v nás nepochybně v souvislosti se současným celosvětovým děním navodí touhu po tomto horoucím objetí, jež znamená jediné: **BŮH JE SE MNOU**. Toto vědomí je natolik mocné, že umožňuje člověku mít takovou viru v Krista a jeho vykupitelské dílo, že je ochoten kvůli němu obětovat i svůj život – tak jako svatý prvomučedník Štěpán (str. 9–12) či blahoslavený Joan Roig i Diggle (str. 24).

Jistě je mnoho myšlenek, které každého z nás zahltní v následujících týdnech (Světlo č. 1/2021 vyjde až s datem 10. ledna). Poněkud netradiční by mohla vycházet z textu prvního čtení 4. neděle adventní. Tam Hospodín pokládá králi Davidovi otázku: „Ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel?“ Bůh má totiž s Davidem jiné plány, do kterých výstavba chrámu nespadá. Při pohledu do chudé betlémské stáje, v níž spí Božské Dítě, se i nám může stát, že začneme plánovat, co a jak by se mohlo pro Boží záměry udělat, jak vylepšit jeho přebývání v tomto světě. Pokud však takové úvahy nebudou důkladně probrány se samotným Bohem ve vzájemném setkání lásky, s pokorou před jeho Prozřetelností a s vírou,

že jen on ví, co je pro spásu lidských duší nejlepší, vystavíme se i my stejné otázce, jaká byla položena Davidovi. Proto se vždy nejprve ptejme Boha na jeho vůli a rovněž vděčně a pokorně vzpomeňme na to, co všechno pro nás a s námi Bůh již vykonal, jak nás v životě vede. Neboť, jak dobře víme, suverénní lidské plány, byť sebevznešenější, mohou vzít velmi rychle za své. Je moudřejší kráčet cestami, které nám připravil Pán: ať už jde o naše zdraví, rodinu, povolání, práci... Vždyť už jen to, že se z Dítěte narozeného v chudé stáji stane Král králů, se naprosto vymyká všem lidským představám a zkušenostem!

A pak: naléhavě je zde spojená nádobka katolické víry a rodiny. Jak jsme mnohokrát ve Světle připomínali, podle fatimských zjevení je posledním bojem satanovým boj o rodinu. Způsob, jakým je rodina muže, ženy a dětí napadána nyní, je vpravdě ďábelský a tragické důsledky, žel, ve společnosti zakoušíme dnes a denně. Ale ještě satan nezvítězil! Proto je třeba za rodinu a všechna její přirozená práva – jak je ustanovil Bůh – bojovat. A stále se utvrzovat vhodnou četbou o manželství (str. 16–17) a rodině i povzbuzujícími příklady (str. 17–19) v tom, že Bůh je s námi, je mocný, a to i tehdy, když se zdá, že zlo vyhrává. Někdy to vyžaduje velké oběti, avšak pro toho,

kdo miluje duše, jako je miloval Kristus, je zřejmé: „Život bez utrpení je životem bez lásky a láska bez utrpení skomírá“ – jak říkala svatá Jenovéfa Torres Morales. (str. 24–25)

Nepochybuji o tom, že jedním z hlavních témat letošních Vánoc bude lidské zdraví. Nezapomeňme však přitom, že mnohem významnější je zdraví a rozkvět duše, předpoklad pro věčný život v nebi. A to by mohlo být poselství, které každý z nás oznámí tomuto světu: I když jsme v nouzi, Bůh je s námi. Obráťte se, činite pokání a přijměte jeho nabídku lásky, s níž sestoupil do betlémské stáje! Neexistuje situace, ze které by Bůh nemohl vyzískat dobro!

Milí čtenáři Světla, prošli jsme spolu rokem, na který jistě nikdo nezapomeneme. Zapomenout by bylo chybou, je třeba vyvodit z aktuální situace patřičné důsledky, pro křesťana tak důležité: nezoufat nad tím, že lidé umírají ve válkách, hladem, na nemoc; nýbrž upevňovat intenzivním vnitřním, duchovním životem v sobě víru a naději, že betlémské Dítě s láskou obětovalo za naši spásu svůj život a jeho láska je s námi stále a očekává odpověď – ať už jsme si toho vědomi, či nikoliv...

Kéž srdce nás všech nejen o Vánocích naplňuje Boží pokoj a láska, kéž se nový rok stane nepromarněnou, naplňovanou příležitostí k pevnějšímu přimknutí se k Bohu a k otevření se mnoha lidských duší jeho milosrdné lásce!

Daniel Dehner

Editorial

Dříve než vstoupíš do prostého a chudého příbytku *panny zasnoubené muži jménem Josef*, očisti svou mysl a utiš své srdce, aby mohlo být svědkem zázraku, v němž se nejvyšší vznešenost spojí s nejhlubší pokorou a nejryzejší prostotou. V žádném lidském příbytku ani v nejnádhernejším paláci se nerozhodovalo o významnějších věcech. Bůh našel zalíbení v nejprostší Panně, která bude nekonečně povýšena, aby On, Nejvyšší, se mohl nekonečně ponížít.

K *nepatrné služebnici*⁽¹⁾ posílá Bůh svého nejpřednějšího velvyslance. Všechno, co uslyšíš z jeho úst, mu uložil sám jeho Pán a Bůh. Poslechni si jeho pozdrav plný obdivu a úcty, který vyslovuje jménem Nejvyššího: „*Buď zdráva, milostiplná, Pán s tebou!*“ Gabriel ví lépe než kdokoliv jiný, co říká. Važ si těchto slov, která přicházejí přímo z nebe, a kdykoliv je budeš opakovat, vzpomeň si na vznešené chvíle, kdy je Maria plná úžasu uslyšela poprvé. Maria se nelekla svého nečekaného hosta. Důvodem jejího plachého údivu je obsah tohoto pozdravení. Necítí se být takovou, jakou ji anděl oslovuje. Zatímco tvoje sebehodnocení často míří nepřiměřeně vysoko, Maria se nepokládá za víc než za nepatrnou služebnici. Ale to je skutečný důvod, proč *nalezla milost u Boha* právě ta, která ze všech žen to očekává nejméně.

Využij této jedinečné příležitosti, abys obdivoval skutečnou vznešenost a krásu pokory, nejpohrdanější ze všech ctností. Nejsvětější se tu pokořuje před Pannou, která se před ním pokořila. Umiš si představit vyšší projev vzájemné úcty? Chápeš, čeho je schopná pokora, která je současně znamením i zdrojem nejhlubší a nejnezištnější lásky?

Andělský posel přednesl přání svého Pána, Stvořitele nebe a země, a nyní čeká, co odpoví jeho tvor ze zapadlé a pohrdané galilejské obce. Dříve než se Bůh podrobí těm zákonům, které sám vložil při stvoření člověka do jeho přirozenosti, podrobuje se vůli a souhlasu té, kterou si sám vyvolil, stvořil a připravil mezi všemi.

Jak se to stane?

Mariin skromný dotaz nepředstavuje ani námitku, ani pochybnost. *Milosti-*

plná vlastně již v něm mluví o Božím záměru jako o hotové věci, chce jen blíže poznat ten zázračný způsob, jakým chce Bůh uskutečnit vznešený plán, ke kterému má dát svůj souhlas. Její otázku jí Boží Duch vnukl i kvůli tobě. Gabrielovo vysvětlení poprvé v lidských dějinách odhaluje vznešené tajemství o tajuplném vnitřním životě Trojjediného

Boha, z něhož se rodí zázrak vtělení Božího Syna. Ještě více než vysvětlením je andělova odpověď výzvou k bezmezné důvěře v dobrotivého a všemohoucího Boha. Pros nejsvětější Pannu, aby tě naučila dívat se s naprostou důvěrou za hranice lidských měřítek a ustálených představ. Osvoj si jednou provždy tu útěchplnou skutečnost, že *u Boha není nic nemožného*. On bude vždy ukazovat moudrost svých plánů a moc své lásky i v podmínkách, které se vymykají našemu očekávání i naší zkušenosti. Pro Pána nebe i země není problémem, aby se proti vši lidské logice stala matkou jak stará *neploďná žena*, tak mladičká *Panna*, která *nepoznává muže*.

Maria nemá dalších otázek. S úplným vědomím odpovědnosti a důsledků, které tím přijímá, vyslovuje v nejhlubší poslušnosti to, co od počátku cítí ve svém srdci: *Staň se!*

Pros Ducha Svatého, aby ti pomohl docenit tento klíčový okamžik božských i lidských dějin. V nejušlechtlejším a nejsvětějším svazku se tu Duch Boží zasnubuje s nejuzvešenější z lidských dcer. Ona se zcela odevzdala Bohu a Bůh se zcela odevzdává jí. Posvátným tajemstvím života, které Stvořitel vložil do lidského rodu, nyní sám projde, aby mu zpět vrátil ztracený život. V panenském lůně dívky z Nazareta začíná tajemně klíčit lidství Syna člověka. Spolupráce Boha a člověka mu připravila v čisté Panně bezpečný příbytek, aby se Všemohoucí mohl stát bezmocným Dítětem, které je odkázáno jen na její láskyplnou péči. Tak *veliké věci může učinit ten, který je mocný*,⁽²⁾ když potká pokornou duši, která se bezvýhradně odevzdá a zasvětili jeho nejsvětější vůli.

Maria však svůj pokorný souhlas spojuje i s odůvodněním, které nesmí uniknout tvé pozornosti. V jejích slovech a jejím jednání není ani náznak, že by si

Liturgická čtení

1. čtení - 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a.16

Když se usadil král David ve svém paláci a Hospodin mu popřál pokoj od všech okolních nepřátel, pravil král proroku Nátanovi: „Podívej se, já bydlím v domě z cedrů, zatímco Boží archa přebývá uprostřed stanových pláten.“ Nátan odpověděl králi: „Jdi a splň všechny záměry, které máš v srdci, vždyť Hospodin je s tebou!“ Ale v oné noci ozvalo se Hospodinovo slovo k Nátanovi: „Jdi a řekni mému služebníku Davidovi: Tak praví Hospodin: Ty mi chceš vystavět dům, kde bych bydlel? Já jsem tě vzal z pastviny od ovcí, abys byl vládcem nad mým izraelským lidem, a byl jsem s tebou ve všem, cos podnikal, vyhubil jsem před tebou všechny tvé nepřátele. Zjednám ti veliké jméno, jaké mají ti největší na zemi. Určím svému izraelskému lidu místo, zasadím ho tam a bude tam

Dokončení na str. 5

od svého vyvolení a svěřeného poslání slibovala a nárokovala něco pro sebe. Nepřijímá svůj nový stav, protože se jí líbí. Naopak, ačkoliv zcela zřetelně tuší nemalé obtíže, které bude muset překonávat, vykročila na dalekou a tajuplnou cestu s jedinou jistotou a jediným zdůvodněním: Bůh to tak chce. V pokorném úžasu, jak nesmírně Bůh důvěřuje jí, i ona bezmezně důvěřuje Bohu. Oba partneri této nejuzvešenější smlouvy se na sebe mohou plně spolehnout: Maria na Boha a Bůh na Marii. Vůle *služebnice Páně* splýnula s Boží vůlí v dokonalou jednotu. Svým *Ať se stane* uzavřela jménem lidského pokolení tu nejdokonalejší smlouvu s Hospodinem a otevřela tak dokořán bránu k dovršení dějin spásy. Potřebuješ výmluvnější příklad a zdůvodnění poslušné důvěry v Boha? Děkuji z celého srdce, že i ty patříš k těm, na které Pán myslí, když sestupuje do panenského lůna. Důvěřuj té, které důvěřuje on, a důvěřuj tomu, kterému důvěřuje ona. *Bůh tě tak chce utvrdit, abys žil podle evangelia.*

Jemu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Lk 1,48 ⁽²⁾ srov. Lk 1,49

Svatý Torlak Thorhallsson

Hlíðarendi v okrese Fljótshlíð. Tak zní název místa, kde se narodil Þorlákur Þorhallsson – nebo též Þorlac Thornalli či Torlak Thorhallsson. Jedním ze svědectví o životě tohoto prvního světce z ledového Islandu (krom něj byl na oltář vyzdvížen ještě Jon Ögmundsson) je „Þorlákssaga“, tj. Sága o Torlakovi.

Omálokteré zemi můžeme konstatovat, že v ní bylo křesťanství prvním náboženstvím. O Islandu ano. Kdysi dávno ho totiž osídlili irští mniši, kteří v jeho nehostinném prostředí spatřovali ideální podmínky pro poustevnický život. Křesťanství se v Ledové zemi, což je význam názvu Island, udrželo i poté, co ji o pár století později obsadili pohanští Vikingové. Nebylo to samozřejmě tak snadné, své místo pod studeným islandským sluncem si muselo perně vybojovat, přičemž střety s pohanským světem neustaly ani po roce 1000, kdy Áltíng rozhodl uznat křesťanství za státní náboženství. Áltíng byl zemský sněm zřízený v roce 930, jenž řešil všemožné problémy a spory, vyhlašoval zákony a soudil. V podstatě šlo o jakýsi první parlament.

Po více než jednom století od tohoto dějinného okamžiku, v němž islandská společnost jménem svého sněmu poklekla před křížem, přišel na svět chlapec, jehož jméno nijak nenasevěčovalo tomu, že by pohanství z ostrova vymizelo. Hoch dostal jméno Torlak, jež odkazuje na vikinského boha hromu Thora. I jeho přízvisko Thorhallsson znamenající asi tolik co „syn Thorhallův“ prozrazuje, že odpoutání od pohanství nebylo přinejmenším v jeho rodině docela jednoznačné. (Asi jako by náš kníže Vratislav I. nepokřtil svého syna jako Václava, ale např. po Perunovi.)

Už jako malý hoch tíhnul Torlak k vědě. Poté, co se jeho rodiče rozešli, zůstal s matkou Hallou Steinadóttirovou. Tato inteligentní žena ho poslala do Odí, prestižního místa vzdělávání na ostrově, kde měl získávat vědomosti u kněze Eyjólfura Sæmundssona. Projevoval zcela mimořádné nadání pro studium. Že nejde o žádné klíšé, dosvědčuje skutečnost, že v pouhých 15 letech přijal jáhenské svěcení. Ve stejném roce došlo k tragédii – při ničivém požáru v Hítardaluru uhořeli skálholtský biskup Mag-

nus Einarsson a spolu s ním větší množství kněží a věřících.

V důsledku toho se diecézi Skálholt náhle nedostávalo kněží. Různé povinnosti převzali proto jáhni – přirozeně pouze ty, jež vyplývaly z jejich svěcení a jež dříve vykonávali kněží. Čtyři roky trval ve skálholtské diecézi tento neutešený stav, místní proto požádali biskupa Björna Gilssona z Hólaru o vysvěcení nových duchovních. Ten svolil a na Áltíngu vložil své ruce i na hlavu devatenáctiletého Torlaka. Jednalo se o nevidaný jev, aby byl vysvěcen takovýto mladík. Torlak ovšem projevoval tak výjimečné schopnosti a vědomosti, že v této době povážlivého nedostatku kléru dostal výjimku.

Nebyl však žádným protekčním dítětem, jemuž by přířkli výnosnou farnost ve velkém centru. Torlak byl poslán na jih ostrova do menších farností. Okamžitě si tam získal srdce věřících, zejména dětí, k nimž obzvláště lnul. Věřící ho měli opravdu rádi, zahrnovali ho péčí včetně té hmotné (nezapomejme, že farář v té době žil vyloženě jen z darů věřících), takže nakonec si přece jen našetřil nějaký majetek. Stačil na to, aby se v roce 1155 vypravil do pařížského kolegia sv. Viktora, v němž si chtěl doplnit vzdělání. Později ve studiích pokračoval v anglickém Lincolnu.

Po návratu na Island (v roce 1160) na něj jeho příbuzní a vlivní příznivci naléhali, aby se oženil. Pramálo jim přitom záleželo na tom, že od roku 1139 platily papežem schválené dekry II. lateránského koncilu o zákazu vstupovat do svazku manželského pro všechny kněze bez výjimky. Měli patrně za to, že na jejich ledový ostrov je to z Říma dost daleko, aby si jejich chráněncem mohl takovýto krok dovolit. Torlak o tom dost možná i pře-

mýšlel, protože v jeho životopisech se objevuje pasáž o snu, v němž se mu zjevil neznámý církevní hodnostář, který mu řekl: „Vím, Torlaku, že chceš tu ženu požádat o ruku a vzít si ji, ale nedělej to. Ona nebude tvou, poněvadž ty jsi určen pro mnohem lepší snoubenku. A taky žádnou jinou nepojmeš za svou.“ Torlak po probuzení pochopil, že smysl snu spočívá v tom, že jeho pravou a jedinou snoubenkou, s níž má spojit svůj život, je Církev svatá. Vnímá to jako přímé poselství z nebe, jemuž není radno se vzpírat. Vzepřel se tedy svým příbuzným a protektorům a přes veškeré jejich naléhání se neoženil.

Dalších šest let pak působil ve farnosti Kirkjubœr. Tam jej vyhledal jeden zámožný zeman, jenž se rozhodl ke cti Ježíše Krista darovat Církvi část svého majetku. Věnoval větší finanční obnos na zřízení augustiniánského kláštera v Tykkvabaru. S největší pravděpodobností z Torlakova popudu – nelze totiž předpokládat, že by na tento konkrétní úmysl přišel sám; navíc Torlak se s augustiniánským mništvím seznámil v Paříži a nadchl se pro ně. Jednalo se o vůbec první augustiniánský klášter na ostrově a jeho prvním převorem (a později i opatem) se v roce jeho ote-

tvěření, tj. 1168, stal právě Torlak, který na život v klášteře pomýšlel již delší dobu – dost možná od svého pařížského pobytu.

Netrvalo dlouho a klášter se stal centrem učení a zbožnosti, vyhledávaným adepty mnišství nejen z Islandu, nýbrž i z kontinentu. Mladé muže přitahovala i osobnost zakladatele a představeného kláštera, jenž se pro svůj zbožný život stal vzorem širokému okolí. Později založil opat Torlak i augustiniánský klášter ženský.

Když se v roce 1174 konal další z Áltíngů, požádal na něm biskup ze Skálholtu Klængur Þorsteinsson vzhledem ke svému stáří, kvůli němuž již prý nemůže vykonávat nadále biskupskou službu, aby za něj závčas zvolil náhradu. Roli tam ovšem sehrál i jeho skandální poměr s jistou ženou, s níž zplodil potomka. Áltíng jednomyslně zvolil novým skálholtským pastýřem

Torlaka. Krom ctnostného života působila na shromáždění i jeho schopnost úspěšně hospodařit – vždyť v době, kdy diecéze kvůli dosti rozmařilému Klængurovu životu scházela na úbytě, Torlakova far-nost a později jím vedený klášter vykazovaly značné příjmy. Vlastně i vyprázdněná pokladna biskupství ho přiměla ujmout se nabízeného úřadu a postavit jeho zbitácelé hospodářství na nohy.

Biskupské svěcení přijal Torlak v roce 1178 v norském Nidarosu (dnešní Trondheim). Jestli se někteří z těch, kdo pro něho na Áltingu zvedli ruku, domnívali, že bude povolný a bude přivírat oči nad jejich hříchy a hříšky, šeredně se zmýlili. Torlak vyhlásil zákaz mnohoženství, až dosud přehlíženého a tolerovaného, kněžím zakázal v duchu nařízení již zmiňovaného II. lateránského koncilu ženění úplně. Navíc se ujímal chudých, vdov a sirotků, čímž si proti sobě poštvoval stále více reptajících mocných tohoto islandského světa.

Ti navíc nelibě nesli, když začal Torlak usilovat o vymanění islandské církve z vlivu ostrovní nobility. Šlo mu např. o svobodné nakládání s církevními desátkami, k čemuž se dosud mohli vyjadřovat (a na jejichž názoru záleželo především) zástupci místní šlechty, pro něž už Torlakovy požadavky znamenaly překročení meze.

Skálholtskému biskupovi začalo náhle být v Ledové zemi pořádno horko. V čele jeho nepřátel, usilujících mu dokonce i o život, stanul blízký příbuzný norských králů, pod něž Island spadal, Jon Loftsson. Nepřítel takového postavení představoval nepřekonatelnou překážku, avšak Torlak se nedal. Šlo mu o právo, šlo mu o čistotu Církve.

Ani na Islandu totiž nebylo výjimkou, že si šlechtici dosazovali na vlivná místa své lidi, kteří jim pak šli na ruku. Na kontinentě z boje o investituru, tedy ze zápolení církevní a světské moci o jmenování církevních hodnostářů, vzešla vítězně Církve. Island však ležel stranou centra dění a šlechta si chtěla udržet dávné pravomoci i nadále. Toto chtěl Torlak změnit a jmenovat jakožto pastýř diecéze své kněze sám. Krom tohoto nešvaru brojil i proti svatokupectví. Přitom však pokojně, trpělivě, s láskou k nepřátelům, kteří mu nemohli předhodit žádný jeho přestupek proti civilnímu či církevnímu právu. Vždyť žil tak ctnostným životem, známým všem od jednoho břehu ostrova ke druhému, že se ani nepokusili očernit ho před veřejností špinavými, prolhanými pomluvkami. Věděli, že by jim nikdo nevěřil.

Když už byl z ustavičných pŕetek unaven, chystal se k rezignaci na svůj biskupský úřad. Chtěl se stáhnout do kláštera a tam studovat a rozjímat. Smrt však by-

la rychlejší – přišla si pro něj 23. prosince 1195 po třech měsících těžké choroby. Dnes se tomuto dni říká na Islandu „Porláksmessa“ – „Den sv. Torlaka“. Bylo vlastně s podivem, že se svým chabým zdravím překročil šedesátku, navíc když v drsném islandském klimatu hodně času procestoval po vizitacích.

Čtyři roky po své smrti se Torlak ukázal ve snu jednomu knězi a požádal ho, aby jeho tělo bylo exhumováno, a přislíbil, že budou-li se k němu věřící obracet o přímluvu, přispěje to k jeho prohlášení za svatého. Dotyčný kněz o svém snu zpravil biskupa Brandura z Holar a ten 20. července 1198 nařídil exhumaci a přenesení Torlakových ostatků do katedrály ve Skálholtu. Od roku 1237 pak byla na Islandu na památku tohoto aktu sloužena votivní mše svatá.

Ve stejném roce (1198) Torlaka na popud jeho nástupce na biskupském stolci Pállu Jónssona prohlásil Álting za svatého. Jakkoli to nemělo církevní platnost, byl pak ctěn jako světec nejen doma, kde mu bylo ve středověku zasvěceno hned 56 kostelů, ale i ve Skandinávii či v Anglii, ba dokonce až v daleké Konstantinopoli. Vše vycházelo z oné translace jeho ostatků, jež se ve své době víceméně rovnala kanonizaci. Oficiální kanonizaci Torlaka Thorhallssona vyhlásil až 14. ledna 1984 Jan Pavel II.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

bydlet. Nebude se už děsit a lidé oddaní zločinu se neodváží ho sužovat jako dříve, v dobách, kdy jsem ustanovil nad svým izraelským lidem soudce. Popřeji mu pokoj ode všech jeho nepřátel. Hospodin ti oznamuje, že vystaví dům tobě. Až se naplní tvé dny a uložíš se ke svým otcům, vzbudím po tobě potomstvo, které vzejde z tvých útrob, a upevním jeho království. Já mu budu otcem a on mi bude synem. Tvůj dům a tvé království potrvá přede mnou navěky, tvůj trůn bude pevný navždy.“

2. čtení - Řím 16,25-27

Bůh vás může utvrdit, abyste žili podle evangelia, jak jsem vám ho hlásal, a podle kázání o Ježíši Kristu. Bylo vám

zjeveno toto tajemství, které bylo skryté od věčných časů, ale nyní je zřejmé předpověďmi Písma na příkaz věčného Boha a oznámeno všem národům, aby ho vírou poslušně přijaly. A proto Bohu, který jediný je moudrý, buď skrze Ježíše Krista sláva na věčné věky. Amen.

Evangelium - Lk 1,26-38

Anděl Gabriel byl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje Nazaret, k panně zasnoubené s mužem jménem Josef z Davidova rodu a ta panna se jmenovala Maria. Anděl k ní vešel a řekl: „Buď zdráva, milostiplná! Pán s tebou!“ Když to slyšela, ulekla se a uvažovala, co má ten pozdrav znamenat. Anděl jí řekl: „Neboj se, Maria,

neboť jsi nalezla milost u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Bude veliký a bude nazván Synem Nejvyššího. Pán Bůh mu dá trůn jeho předka Davida, bude kralovat nad Jakubovým rodem navěky a jeho království nebude mít konce.“ Maria řekla andělovi: „Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám.“ Anděl jí odpověděl: „Duch Svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní. Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.“ Maria řekla: „Jsem služebnice Páně; ať se mi stane podle tvého slova.“ A anděl od ní odešel.

Narození Ježíše

Ježíš Kristus je nejdůležitější postavou v dějinách lidstva. Jeho narození znamenalo rozdělení historie na „starou dobu“ – před Kristem a „novou dobu“ – po Kristu.

Po dvacet století předcházejících Ježíšovu narození v Betlémě proroci Starého zákona předpovídali jeho příchod. Pro mnoho Židů, kteří porovnávali proroctví Starého zákona s Ježíšovým životem, učením, s jeho smrtí a zmrtvýchvstáním, se stalo očividným, že to skutečně on je očekávaným Mesiášem a Bohem.

Podle těch proroctví se Mesiáš měl narodit z panny (Iz 7,14), v městě Betlémě (Mich 5,1–2), jako „Silný Bůh“ (Iz 9,5), který bude uzdravovat slepé, hluché a chromé (srov. Iz 35,5–6); bude zrazen přítelem (srov. Ž 55,13–15); bude vydán na mučení a smrt (srov. Mdr 2,19–20); bude „lidmi pohrdán a odmítnut“; ponese naše utrpení; bude „přibitý za naše hříchy, rozbitý za naše viny“ (srov. Iz 53,3–5); bude počítán ke zločincům (Iz 53,12); vstane z mrtvých (srov. Ž 16,10; 30,4).

Základ svobody a demokracie

Syn Boží, když se stal skutečným člověkem, přinesl lidem nejdokonalejší systém hodnot, který je základem opravdové demokracie. Robert Schuman, jeden ze zakladatelů Evropské unie, napsal: „Demokracie buď bude křesťanská, nebo vůbec nebude.“ V Schumanově knize s názvem *Pro Evropu* čteme: „Demokracie vděčí za svoji existenci křesťanství. Vznikla tehdy, když byl člověk pozván realizovat ve svém dočasném životě zásady důstojnosti lidské osoby, v rámci individuální svobody dodržování práv každého a praktikování bratrství vůči všem. [...] Demokracie je spojená s křesťanstvím doktrinárně i chronologicky. [...] Křesťanství učí rovnosti všech lidí, dětí stejného Boha, vykoupěných Kristem, bez rozdílu rasy, barvy kůže, třídy a profese. Přineslo uznání důstojnosti práce a povinnost jejího uznání všemi. Přineslo prvenství duchovním hodnotám.“

Katolická církev učí, že Bůh, který se stal skutečným člověkem, „se jistým způsobem spojil s každým člověkem“ (*Gaudium et spes*, 22), a proto každý člověk od chvíle

svého početí je obdařen nejvyšší hodnotou, má nesmrtelnou duši a září v něm „odraz samotné podstaty Boží“ (sv. Jan Pavel II., *Evangelium vitae*, 34). To sám Stvořitel způsobil, že každý člověk od okamžiku svého početí až do přirozené smrti má nezrušitelné právo na život a svobodu svědomí. Proto „úmyslný potrat, jakkoliv provedený, je vědomé a dobrovolné přímé zabití člověka v prvních okamžicích jeho života, v období mezi jeho početím a narozením.“ (*tamtéž*, 58)

Všem zastáncům potratů je třeba dát najevo, že z vědeckého úhlu pohledu začíná lidský život ve chvíli početí. Americký vědec z univerzity v Chicagu Steve Jacobs prováděl anketu mezi 5 557 biology z 1 058 univerzit na celém světě a 96 % dotazovaných tvrdí, že podle vědeckých faktů začíná lidský život v okamžiku početí.

Ve shodě s křesťanským systémem hodnot mají všichni lidé bez výjimky stejnou důstojnost a stejná práva na život a svobodu svědomí, a zlo je třeba překonávat dobrem, nenávisť – láskou, lež – pravdou.

Opravdová demokracie je možná pouze tehdy, opírá-li se o takový systém hodnot. Veškeré bohatství evropské kultury a demokracie vyrůstá z křesťanských hodnot, čili z pravdy, kterou vyjevil Ježíš Kristus. Je to pravda o člověku, o manželství jako trvalé jednotě ženy a muže, o rodině, společenství, světě a Bohu, který se stal opravdovým člověkem, aby nás zachránil. To vtělený Bůh, náš Pán, Ježíš Kristus, který učí a vysvobozuje v katolické církvi, je největším pokladem lidstva. Takže všichni, kteří do svého života vtělují jeho učení, jsou soli země a světlem světa (srov. Mt 5,13–14). V zájmu všech lidí dobré vůle, vyznavačů všech náboženství, agnostiků i ateistů musí být budování společného pořádku založeného na křesťanském systému hodnot, poněvadž jenom ten zaručuje opravdovou demokracii, respektování důstojnosti každého člověka i jeho základních práv, a v tom i právo na život a svobodu svědomí.

Svatý Jan Pavel II. napsal, že všude tam, kde se odmítá křesťanský systém hodnot,

„»právo« přestává být právem jako takovým, jestliže již není pevně založeno na nedotknutelné důstojnosti člověka, ale je podřizováno vůli většiny. Tímto způsobem se stává demokracie, proti svým vlastním zásadám, jistou formou totality“ (*Evangelium vitae*, 20).

Ježíšovo narození bylo předpovězeno a očekáváno

Od počátku dějin vyvoleného národa byl Mesiášův příchod na svět předpovězený a očekávaný. Historikové shodně tvrdí, že Židé očekávali příchod Mesiáše v době, kdy se Ježíš narodil. Židovský historik Josef Flavius (37–100) psal, že v čase Ježíšova narození byli Izraelité přesvědčeni, že se má brzy narodit Mesiáš, vládce světa. Přibližné datum jeho příchodu ustanovili podle proroctví z Knihy Danielovy (7,13–14; 9,24). To proroctví ukazuje na příchod Mesiáše v dobách, kdy se narodil Kristus. Čteme v něm, že Mesiáš se má narodit po uplynutí „sedmdesáti týdnů“, čili 490 let od vydání dekretu krále Artaxerxe (458–457 př. n. l.). Tak tedy bylo přibližně předpovězeno datum Mesiášova příchodu a skutečně se stalo počátkem mesiánské éry pro všechny, kteří uvěřili, že Kristus je předpovězeným Mesiášem a Bohem. Když se nazýval Synem člověka, Ježíš Kristus poukazoval na to, že se Danielovo proroctví vyplnilo v jeho osobě.

Je třeba vzít v úvahu, že pro Židy bylo největším rouháním tvrzení, že člověk Ježíš je Bohem. To byl hlavní důvod Kristova odsouzení na smrt na kříži (srov. Mt 26,63–66). Rovněž vyznavači islámu se bouří proti uznávání Ježíše za Boha. Hovoří o tom nápis kolem kupole Omarovy mešity v Jeruzalémě: „Ježíš je pouze synem Marie, stejným člověkem jako jiní lidé.“

Žádný Žid by nebyl schopný připustit si myšlenku, že se Bůh Jahve stal skutečným člověkem na konkrétním místě a v určeném momentě historie.

Teprve po Ježíšově zmrtvýchvstání se zrodila víra, že on je opravdovým Bohem. Víra ve zmrtvýchvstání a Ježíšovo božství se rozšiřovala nepravděpodobným dynamismem v celém římském impériu skrze první křesťany, jimiž byli Židé.

Pro každého intelektuálně poctivého badatele je zřejmé, že křesťanství je jeden z největších zázraků v dějinách a dílo samotného Boha. Vznik křesťanství, jeho

rozvoj a trvání navzdory ustavičným kravým pronásledováním se vymyká všem historickým náležitostem a je opravdovým zázrakem. Tento fakt je možné vysvětlit jenom neobyčejným působením Boha, který se stal skutečným člověkem, aby nás zachránil, a jako zmrtvýchvstalý Pán žije, učí a působí ve své Církvi.

Přichází do „svého vlastnictví“

Od samého počátku Kristem založené společenství Církve je nejvíce pronásledovanou náboženskou skupinou na světě. Nedá se rozumně vysvětlit, proč jsou lidé nenávidící Krista a ty, kteří v něho věří. Nepochopitelné je, proč odmítají křesťanský systém hodnot opírající se o lásku, odpuštění, svobodu svědomí a úctu k důstojnosti každé lidské osoby. Každodenně

*Místo Ježíšova narození,
bazilika Narození Páně v Betlémě*

hyne co pět minut křesťan jenom kvůli tomu, že věří v Krista. Pán Ježíš předpověděl tuto iracionální nenávist a pronásledování svých stoupenců: „Budou vás všichni nenávidět pro mé jméno.“ (Mk 13,13) „Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve

než vás. (...) Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat.“ (Jan 15,18.20)

Tajemství Božího narození se osobně týká každého člověka. Ježíš Kristus – vtělený Bůh – přichází „do svého“ a žel, jsou takoví, kteří – tak jako v Betlémě – ho nechtějí přijmout (srov. Jan 1,11), odmítají ho a nenávidí. Jen ti lidé jdou cestou spásy, kteří v Děťátku Ježíši uznají svého jediného Pána a Spasitele, kteří žijí podle zásad evangelia, kteří se modlí, pozvedají z každého pádu ve svátosti pokání a přijímají Ježíše v Eucharistii. Tehdy se v životě takových lidí „každodenně naplňuje tajemství Božího narození, zázrak Slova Božího, které se stane tělem“ (sv. Edita Steinová).

*Z Miłujcie się! 5/2019 přeložila -vv
(Redakčně upraveno)*

dobně. Především ale v tichu promlouvá Bůh. Každý člověk potřebuje svůj prostor, kde by pěstoval svůj vnitřní život a jeho skutky nabývaly smyslu. Bez vnitřního života jsme povrchní, zmocňuje se nás neklid a úzkost, což nám škodí! Proto se musíme věnovat modlitbě. Bez vnitřního života totiž unikáme realitě i sami sobě, jsme věčně prchajícími muži a ženami.

A nakonec se Ježíšova modlitba stává místem, na kterém vnímáme, že *vše pochází od Boha a navrácí se k němu*. My lidé se občas považujeme za pány veškerenstva, anebo naopak ztrácíme jakoukoli sebeúctu, pohybujeme se mezi těmito dvěma krajnostmi. Modlitba nám napomáhá najít správný rozměr vztahu s Bohem, našim Otcem, a všim stvořením. Ježíšova modlitba je konečně odevzdáním se do Otcových rukou, jako to učinil Ježíš při smrtelné úzkosti v Getsemanské zahradě: „Otče, jestliže je to možné..., ale ať se stane tvá vůle.“ Odevzdání do Otcových rukou. Je pěkné, když jsme neklidní či trochu znepokojení, že nás Duch Svátý v nitru proměňuje a přivádí k tomuto odevzdání do Otcových rukou: „Otče, ať se stane tvá vůle.“

Draží bratři a sestry, objevme v evangeliu Ježíše Krista jako učitele modlitby a vydejme se do jeho školy. Ujišťuji vás, že tak najdeme radost a pokoj.

*Z www.vaticannews.va/cs.html,
4. 11. 2020 (Redakčně upraveno)*

Ježíš, učitel modlitby

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

Šimon a další se pouští za ním, a když ho najdou, říkají mu: „Všichni tě hledají!“ Co na to Ježíš odpovídá? „Musím jít kázat do blízkých městeček, protože kvůli tomu jsem přišel.“ (srov. Mk 1,35–38) Ježíš stále zachází o něco dál – v modlitbě s Otcem i v kázání, k němuž se ubírá do dalších vesnic, k novým horizontům a národům.

Modlitba je kormidlem, které udává směr Ježíšově kurzu. Etapy jeho misie nejsou diktovány úspěchy, konsenzem, onou svůdnou větou: „Všichni tě hledají!“ Ježíšova pouť se ubírá po méně pohodlné cestě, poslušné Otcových vnuknutí, kterým Ježíš naslouchá a která přijímá ve své osamělé modlitbě.

„Když se Ježíš modlí, už tím nás učí modlit se,“ prohlašuje *Katechismus (Katechismus katolické církve, 2607)*. Z Ježíšova příkladu tudíž můžeme vyvodit *několik rysů křesťanské modlitby*.

Modlitbě především musíme přiznat jedno prvenství: *je první touhou nového dne*, která se uvádí ve skutek za rozbřesku, před probuzením světa. Navrací duši k tomu, co by jinak zůstalo bez dechu. Dni prožívanému bez modlitby hrozí, že se změní v protivný či nudný zážitek. Vše, co se nám přihodí, by se mohlo zvrátit ve špatně snášený a slepý osud. Ježíš nás na-

opak vychovává k poslušnosti vůči realitě, a tudíž k naslouchání. Modlitba je hlavně nasloucháním Bohu a setkáním s ním. Z každodenních problémů se tak nestávají překážky, nýbrž výzvy samotného Boha, abychom naslouchali člověku, kterého máme před sebou, a setkávali se s ním. Životní zkoušky se mění v příležitosti k růstu ve víře a milosrdné lásce. Každodenní život včetně jeho veškeré námahy se díky tomuto nadhledu stává „povoláním“. Modlitba svou mocí mění v dobro to, co by jinak v životě bylo odsouzením; otevírá rozlehlý obzor v mysli a rozšiřuje srdce.

Modlitba je dále uměním, které je třeba konat s *vytrvalostí*. Sám Ježíš říká: tlučte, tlučte, tlučte... Všichni jsme schopni příležitostných modliteb, které se rodí z emocí daného okamžiku, ale Ježíš nás vychovává k jinému typu modlitby – takové, která zná kázeň a její výkon se povyšuje na pravidlo života. Vytrvalá modlitba působí postupnou proměnu, posiluje v čase soužení a dopřává milost opory v tom, který nás miluje a ustavičně chrání.

Další vlastností Ježíšovy modlitby je *samota*. Kdo se modlí, neprchá před světem, ale upřednostňuje opuštěná místa. Tam mohou v tichu vyniknout mnohé hlasy, které skrýváme v nitru – nejasnější touhy, urputně potlačované pravdy a po-

Z duchovního pokladu Alice Lenczewske (33)

PROTO JSEM PŘIŠEL K VÁM

Pán Ježíš nám skrze mystičku Alici Lenczewskou odkazuje slova, která pomáhají porozumět tajemství Boží lásky projevené narozením Krista.

Místa v textu označená „†“ jsou slova Ježíšova, místa označená „•“ jsou slova Matky Boží, andělů, svatých či duší v očistci. Biblické texty jsou vždy od Ježíše po Alicině modlitbě a prosbě o slovo v duchu tzv. náhodného otevření.

† Přišel jsem na zem, abych přinesl oheň lásky Svaté Trojice, abych tím ohněm objal všechny Moje děti. A umřel jsem pro Sebe, a složil jsem Moje Tělo – celé Moje pozemské žití – na obětní oltář, ze kterého jsem oheň lásky rozlil na celý svět. Jak toužím, aby planul, aby světlo lásky dosáhlo všude, přinášelo štěstí a spásu! Děti Moje, buďte, jako Já, živými pochodněmi lásky! (*Świadectwo*, 948)

* * *

† Dítě Moje, kontempluj ve svém srdci slova Písma: „Do konce nás miloval“ (srov. Jan 13,1) během každé své modlitby, přibližuj své srdce k tomu, o čem ta modlitba hovoří a co ukazuje její obsah. Podrobně rozvažuj další tajemství svatého růžence a zastavení křížové cesty.

Ptej se Mě a snaž se pochopit, co znamenají ta slova, stále: při všedních činnostech dne, při životních problémech, v situacích, na kterých se podílíš, při setkáních s lidmi, během práce a vykonávání různých povinností. Ať to myšlení a to tázání zaměřené na Mne stane v centru tvého srdce i myslí a ať proniká celou tvou bytostí a všechno kolem tebe. Budeš poznávat hlubiny Mé lásky. Budeš stále více ve Mně a stále více Já budu v tobě.

Budeš Marií rodící Mě pro svět a každého člověka: apoštolkou Mé lásky. (*Słowo pouczenia*, 338)

* * *

† Odevzdávej Mi svoji duši i svoje tělo, poněvadž Mojí touhou je v tobě sidlit v plnosti. A v to uvěř opravdově.

Moje láska nemá hranic. Chci ji vylévat a naplňovat ty, kteří po ní touží. Chci a toužím ji vylít na každého člověka – na každé Moje dítě. Proto jsem přišel k vám na ten svět a proto jsem šel na kříž, aby byla vylita Má krev a Moje láska. Prahni po ní a vezmi. A naplňuj se, omývej v Mé Krvi a živ se Mojí láskou. Ať tě přeměňuje a posvěcuje. Ať jsem Já v tobě tvým životem a tvou čestností. (*Świadectwo*, 832)

* * *

† Láska – to jsem Já – Ježíš Kristus – Láska, která se stala člověkem a která se navrácí a přichází k lidem v Duchu Svatém. Nepros tedy, abych tě naučil milovat. Pros a usiluj o to, abych byl v tobě: abys ty byla Mnou a Já tebou. [...] Přilni ke Mně, prahni po Mně a dovol, abych tě celou ovládl. Tvoje totožnost nezanikne, bude se nacházet v takové dokonalosti, jaká ti byla dána v aktu stvoření a k jaké jsi povolána ve věčném životě. (*Słowo pouczenia*, 152)

Alice Lenczewska

* * *

† Pros o lásku, dám ti ji a naplním tě jí. Pros jenom o lásku – v ní je všechno a všechno z ní vyplývá. Já jsem Láska a toužím být v plnosti tvého srdce. Odhal své srdce a pověz, jaký je jeho stav. Co je tvým životem, co těžkostí, co bolestí, co radostí? (*Świadectwo*, 576)

* * *

† Všechno, co je v tobě dobré a tvůrčí, se rodí ze Mne: z přebývání se Mnou v modlitbě, ze sjednocení se se Mnou ve tvém životě. Ne z vědění o Mně, ne z morálních zásad a ze zákazů Desatera. Ne z tvých rozhodnutí a z účasti na náboženských obřadech.

Všechno vzniká z Lásky, poněvadž jenom Láska je tvůrčí. Sjednocuj se s Bohem – Láskou, aby rozkvetla tvá duše všemi barvami lásky. Nic ti nenahradí Mne živého a skutečného, který jsem ve tvé duši a rodím dobro ve tvých myšlenkách, slovech a činech. Natolik je rodím, nakoľik se sjednocuješ se Mnou a odevzdáváš Mi sebe. (*Słowo pouczenia*, 102)

* * *

– Co dělat, aby bylo možné tak moc milovat?

† Plnit Mou vůli a setrávat u Mne. Vůli naplňovat v nejmenších věcech, setrávat u Mne usilovně, stejně i vůči vnějšímu odporu, a toužit po Mé lásce. Všechno to je zahrnuto ve ctnostech: víře, naději a lásce. Odevzdávej s důvěrou své srdce, a naplním je čistou láskou. A buď trpělivá a vždy připravená na přijetí svého Miláčka. Rád přicházím neočekávan. Bdi s nadějí na setkání. (*Świadectwo*, 624)

(Pokračování)

Z *Mihujcie się!* 5/2019 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)

O umučení sv. Štěpána

O plnosti Ducha Svatého, který byl dán sv. Štěpánovi, a zjevení Ježíše Krista Štěpánovi v jeho umučení

Mezi učedníky ve své době byl sv. Štěpán nejvýznamnější, první ze sedmi jáhnů, (srov. Sk 6,5–7,60) které vybrali apoštolové a o kterých sv. Lukáš zaznamenal čtyři věci, jenž jsou předmětem tohoto rozjímání. – 1. *Dary*, které mu dal Duch Svatý. 2. Jak dobře je *použil*. 3. *Milosti*, které mu Bůh ukázal, protože je použil dobře. 4. *Dobrá smrt*, kterou podstoupil a ke které můžeme přidat i *odměnu*, ze které se těší v nebeské slávě. Stejně body rozjímání mohou být také vztaženy na životy ostatních světců.

1. BOD

1. Nejprve budeme rozjimat o *plnosti Ducha Svatého, který byl dán Štěpánovi*, neboť je o něm řečeno, že byl plný Ducha Svatého; z této plnosti vycházejí další čtyři plnosti, neboť byl plný *milosti, moudrosti, víry a statečnosti*; byl tak čistý a libezného chování, že jeho vzhled se podobal vzhledu andělů.

a) Plnost *milosti* vyzdobila jeho *srdce* nebeskými ctnostmi, aby mohl být přijat všemohoucím Bohem.

b) Plnost *moudrosti* vyzdobila jeho *rozum* světlem božských pravd, aby je mohl proniknout s potěšením a učit jim s užitek ostatní.

c) Plnost *víry* uschopnila jeho *duši* modlit se s důvěrou k všemohoucímu Bohu a konat zázraky pro dobro lidí.

d) Plnost *statečnosti* jej učinila nepřemožitelným pro jeho nepřátele a pevným ve snášení utrpení a podstupování námahy. Účinek všech těchto čtyř darů byl ten, že vypadal jako anděl a vedl andělský život v pozemském těle.

Tyto dary mu daroval Duch Svatý v plnosti, aby ukázal velikost své milosti nejen na dvanácti apoštolech, ale také na dalších učednicích; avšak bez pochyby tento světec se sám připravil přijmout tyto dary svou velkou horlivostí a zároveň i Duch Svatý, který je daroval, ho připravil na přijetí; s pomocí sv. Štěpána se též já připravím přijmout podobné dary, neboť vidím, že ruka štědrého dárce není

omezena. Poprosím tohoto světce také o přimluvu za mě u Boha; neboť jestliže jeho modlitbou získal ještě větší dary pro Saula (Šavla), který pronásledoval Ježíše Krista, může je vyprosit i pro mě; a ten, který mohl vykonat tak mno-

Hans Memling (kolem 1433–1494):
Svatý Štěpán

ho s Bohem, když byl na zemi, může nyní učinit totéž i v nebi.

2. Budu dále také rozjimat, jak horlivě a vroucně tento světec použil a okusil dary, které přijal od Ducha Svatého, stejného Ducha, který byl jeho pomocí.

a) Nejdříve, skrze *moudrost*, která mu byla vlita, zvěstoval zákon Krista, našeho Pána, a dosvědčil to tolika obdivuhodnými a mocnými důkazy, že mnoho učených Židů znalých Zákona, kteří s ním vedli rozpravu, „nebyli však schopni čelit Duchu moudrosti, v jehož moci Štěpán mluvil“. (Sk 6,10) Tímto byl tedy naplněn příslib našeho Vykupitele učedníkům, když řekl: „Nejste to vy, kdo mluvíte, ale mluví ve vás Duch vašeho Otce.“ (Mt 10,20)

b) Za druhé, vyzbrojen velikou a živou *vírou*, kterou měl, učinil velké zázraky mezi lidmi, kterými potvrdil věrohodnost svého učení, aby všichni křesťané mohli porozumět, že dar konat zázraky nedostali pouze apoštolové, ale také ti, kteří byli plni milosti a víry jako on.

c) Za třetí, když stál před radou a obklíčen tolika nepřáteli a falešnými svědky, kteří jej obvinili z velikých hříchů, nebyl ani trochu sklíčen, ani neztratil pokoj a *mírnost* ve své tváři, která naopak zářila stále více díky svědectví jeho svědomí a díky radosti, když viděl, že je pronásledován pro Ježíše Krista, takže sami jeho nepřátelé „videbant faciem eius, quasi faciem Angeli“ – „viděli, že jeho tvář je jako tvář anděla“, který sestoupil z nebe, aby se v něm vyplnilo, co o sobě vypověděl Job: „jasný můj obličej nemohli zasmušit“⁽¹⁾ (srov. Job 29,24), neboť ani pronásledování ani falešná obvinění jeho nepřátel, ani rozpory a hádky nemohly v něm nic změnit anebo způsobit, aby ztratil ten velký a radostný pokoj nebo zahanbením sklopil hlavu jako Kain.

Rozhovor. – Ó, kéž bych mohl napodobovat takový andělský klid tohoto čistého bojovníka a kéž bych nikdy neučinil nic, pro co bych musel sklopit hlavu se zahanbením, čeho jsem se dopustil! Uděl mi, Pane Ježíši, uprostřed protivenství tak čistou duši, aby se mohla projevit Tvoje sláva v radostném výrazu mé tváře.

d) Za čtvrté, s velkou *statečností* své mysli a beze strachu ze svých nepřátel ostře pokáral tvrdost jejich srdcí a odporování Duchu Svatému, kterým byli vždy

vinni, jejich neposlušnost Zákona a krutost, s níž pronásledovali proroky a nejvíce ze všeho nejvyššího proroka, Ježíše Krista; a přestože jeho nepřátelé „pukali hněvem ve svém srdci a skřípali zuby na něho“⁽²⁾ (Sk 7,54), neměl strach a byl oděn ctností z výsosti.

Rozhovor. – Raduji se, ó vítězný Štěpáne, pro statečnost, s níž jsi bránil čest svého učitele, a tak jsi proslavil jeho, který oslavil tebe, a obětoval ses zemřít pro něj, jenž zemřel pro tebe; vypros u něho, abych byl oděn stejnou ctností z výsosti, a tak napodobil tebe v boji a mohl také přijmout i tvou korunu. Amen.

2. BOD

Štěpán byl „plný Ducha Svatého, pohleděl k nebi a užíval Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží, a řekl: »Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží.«“ (Sk 7,55–56)

V tomto úžasném vidění budeme rozjímat nad mimořádnými milostmi, které Duch Svatý uděluje svým vyvoleným, kterým spravedlivým, při jakých příležitostech a z jakého důvodu je uděluje, abychom odtud mohli načerpat světlo poznání příčin a účinků Božích vidění a zjevení.

1. Nejprve, jistá moudrost je obsažena v těchto slovech: Štěpán „plný Ducha Svatého, pohleděl k nebi a užíval Boží slávu i Ježíše, jak stojí po pravici Boží,“ a jimi můžeme porozumět, že zde byly *dvě příčiny*, které jej učinily hodným tohoto slavného vidění. Ta první, že *byl plný Ducha Svatého*, i jeho darů a milostí, jak bylo již řečeno. Ta druhá pak, že *pohleděl k nebi*, netoliko očima tělesnými, ale spíše očima duše a prahl po nebeských věcech, které hledal, a modlil se za sebe i ostatní, neboť tyto milosti Bůh zpravidla dává velkým světcům, kteří jsou oddáni modlitbě a kontemplaci. A přestože není bez rizika toužit po těchto milostech, je to přesto nejvyšší spravedlivé, abych se sám neučinil nehodným těchto milostí; budu tedy usilovat obdržet plnost milostí a ducha modlitby, který uschopňuje duši je přijmout, neboť náš Pán je slíbil všem, když ústy proroka pravil: „Na dům Davídův, na toho, jenž sídlí v Jeruzalémě, vyleji“ »spiritum gratiae et precum« – „ducha milosti a proseb“ (Zach 12,10).

2. Za druhé, není tajemstvím, že bylo řečeno: „*viděl nebesa otevřená a Ježíše, stojícího po jeho [Boží] pravici*“; a tím můžeme porozumět, že nebeské světlo, které osvěcuje vnitřní zrak a pozdvihuje duši do nejnějnější kontemplace, v základě odhaluje dvě věci: *tajemství slávy Boží*, která náleží jeho *božství* nebo *Nejsvětější Trojici*, – a také *Ježíše Krista*, našeho Pána, s tajemstvím *jeho slavného lidství*. Toto světlo osvěcuje tato tajemství takovým způsobem, že se nazývají *vidění*, jak říká sv. Pavel (srov. 2 Kor 3,18), osvěcuje srdce a přetváří je láskou do stále větší slávy našeho Pána, kterou jsme viděli; neboť s tímto viděním duše dostává také dary a milosti, které již měla, a je znovu naplněna Duchem Svatým; milost, moudrost, statečnost se násobí a duše zůstává naplněna neobyčejnou radostí a vnitřní naplněností a raduje se i v tomto životě, jak říká David: „Já však ve spravedlnosti užířím tvoji tvář, až procitnu, budu se sytit tvým zjevem.“ (Ž 17,15)

3. Příčiny, proč v tomto vidění Štěpán viděl Boží slávu a Ježíše Krista, jsou tři, a pro tyto Bůh zjevuje podobné milosti svým vyvoleným.

a) První je, aby odměnil již v tomto životě prokázané služby, které pro něho vy-

**Carlo Crivelli (asi 1495):
Sv. Štěpán v jáhenské dalmatice
s atributy mučedníka - palmovou
ratoleští a kameny**

konal tímto slavným vyznáním a svědectvím, jež pronesl před radou a jimž se také vystavil nebezpečí smrti; neboť náleží všemohoucímu Bohu odměnit mimořádnou službu mimořádnými milostmi a darovat již v tomto životě stonásobnou odměnu za to, co pro něj vykonal. (srov. Mk 10,29–30) A tímto se také povzbudím sloužit všemohoucímu Bohu s větší horlivostí, neboť odměny jsou zpravidla úměrné prokázané službě, jak říká David: „Okuste a užířte, že Hospodin je dobrý. Blaze muži, který se utíká k němu.“ (Ž 34,9)

b) Druhá příčina je, aby jej posilnil v boji a námaze, kterou podstupuje, a mnoho jej povzbudil k tomu, co teprve má přijít; neboť pohled na odměnu člověka povzbudí k další práci, rovněž i přítomnost generála povzbudí vojáka; jistota Boží pomoci nás uschopňuje podstoupit nebezpečí beze strachu. A tak sv. Štěpán viděl Krista, svého velitele a pomocníka, po pravici všemohoucího Boha *nikoliv sedícího*, ale *stojícího*, aby mu dal porozumět, že je přítomen a shlíží, jak bojuje, a také je připraven mu v boji pomoci a ihned sestoupit k němu a korunovat jej.

Rozhovor. – Ó můj sladký Ježíši, pomoz mé malé víře, abych mohl skrze ni vidět, třebaže v šeru, to, co viděl sv. Štěpán s jasnou září. Pozvedni mého ducha k nebesům, abych mohl rozjímat *odměny*, které jsi slíbil, *pohled*, se kterým na mě shlížíš, a *pomoc*, kterou mi nabízíš, tak aby mé srdce bylo ovázáno trojitým poutem a žádná námaha nebo pronásledování mě nemohly odloučit od Tvé nejšladší lásky. Amen.

c) Třetí příčina byla, aby tímto viděním mohl být na vlastní oči svědkem těch pravd a tajemství, která kázal, a nyní, když je užířel, mohl nést svědectví o nich navo a s velkou horlivostí zvolat: „Hle, vidím nebesa otevřená a Syna člověka, stojícího po pravici Boží“ (Sk 7,56), jako by říkal: Hle, jak pravdivé je to, co jsem vám řekl, neboť nyní vše vidím vlastníma očima; nyní vidím nebesa otevřená pro ty, kdo věří v Krista, aby vstoupili. Vidím Syna člověka, kterého jste ukřižovali, a jak vám sám řekl, že „užířte Syna člověka sedět po pravici Všemohoucího a přicházet s oblaky nebeskými“ (Mt 26,64).

4. Odtud si tedy odnesu, že všemohoucí Bůh *neuděluje* tyto velké milosti svým

Ubývá kněží i řeholních sester

největším služebníkům, aby se z nich těšili sami, *ale aby je hlásali a zvěstovali jeho slávu* pro dobro duší a vybízeli je, aby se uschopti vidět to, co sami vidí, věřit a milovat tak, jak sami věřili a milovali. Ó, kdyby tehdy lidé věřili vítěznému sv. Štěpánovi a pozdvihli své oči k nebi ve stejném duchu, jako je pozvedl on, bezpochyby by byli rovněž osvíceni a naplněni stejným nebeským Duchem, neboť náš Pán byl připraven se jim darovat s velkou štědrostí.

Rozhovor. – Ó nejmilejší Ježíši, uděl mi, abych mohl věřit s živou vírou všemu, co jsi nám zjevil, abych touto vírou mohl dosáhnout porozumění a z něho kontemplace, a nakonec tak mohl dojít k jasnému patření na Tvé božství, které trvá věčně. Amen.

3. BOD

„Tu začali hrozně křičet a zacpávat si uši; *všichni se na něho vrhli* a hnali ho za město, *aby ho kamenovali*. Svědkové dali své pláště hlídat mládenci, který se jmenoval Saul⁽³⁾.“ (Sk 7,57–58)

1. Nejdříve zde budeme rozjímat, jak zachází Bůh se svými vyvolenými a dovoluje jim přijmout *milosti, které se stanou příležitostí k pronásledování*. Tímto nám dává porozumět, jak vysoce si cení našeho utrpení pro něho, neboť každá milost, kterou nám daruje, je také příčinou, abychom vytrvali ještě ve větším utrpení; přestože cílem a předmětem je rozmnožení slávy. Tak se stalo patriarchovi Josefovi, kterému všemohoucí Bůh ukázal ve snu, jak se mu „klanělo slunce, měsíc a jedenáct hvězd“ (srov. Gn 37,9) a sdělení tohoto snu svým bratrům podnítilo ještě větší závist a nenávisť, kterou k němu chovali, a bylo příležitostí, aby jej uvrhli do cisterny a poté prodali Izmaelcům jako otroka: a stejným způsobem Bůh také naložil s vítězným sv. Štěpánem. Z toho také mohou porozumět, že jestliže jsem obdržel mnoho milostí od všemohoucího Boha, měl bych se připravit na velké překážky, které možná mohou započít z současných milostí.

Rozhovor. – Ó nejsladší Spasiteli, i překážky, které je třeba snášet z lásky k Tobě, se počítají jako milosti. Usměrní můj život podle toho, jak si přeješ, neboť nebudu pokládat za větší milost nic jiného,

Globální pokles počtu kněží i řeholníků nadále trvá. Týká se také řeholních sester.

Arcibiskup Giovanni Pietro Dal Toso na tiskové konferenci pořádané v souvislosti se Světovým dnem misii (18. října) předložil příslušné statistiky, které každoročně shromažďuje agentura *Fides*, působící při Kongregaci pro evangelizaci národů. Globální úbytek počtu duchovních je zřejmý již několik desetiletí a týká se také žen žijících zasvěceným životem. V letošním roce je jich totiž o 7 300 méně než před rokem. V porovnání s muži ovšem nadále trvá početní převaha žen, které odpověděly na duchovní povolání. Na celém světě je jich 641 000, zatímco mužů 465 000, z čehož 414 000 kněží a 51 000 řeholních bratří. Pokles počtu duchovenstva se však netýká Afriky a Asie.

Zpráva agentury *Fides* uvádí, že při stále rostoucím počtu světové populace,

kteřá čítá přibližně 7,5 miliard lidí, počet katolíků také mírně roste a dosahuje výše 1 328 993 000. Nezměněn proto zůstává procentuální počet katolíků vzhledem k celkovému počtu obyvatelstva, totiž 17,73 %. Zajímavým údajem je nárůst počtu laických misionářů, jednotlivců a nezřídka celých rodin působících v misiích, kterých je 376 188. V globálním měřítku vzrostl rovněž počet seminaristů, kterých je nyní 115 880. Tento nárůst však existuje zejména díky Africe a Asii. Arcibiskup Dal Toso poukázal na obtíže vzniklé v misijních zemích v důsledku pandemických restrikcí. Těžkosti jsou ekonomického rázu a plynou z chybějící bezprostřední mezilidské komunikace kvůli přerušení bohoslužeb. Zvláště v misijních zemích totiž misijní stanice, charitní služby, školy a zdravotnická centra žijí z hotovostních sbírek, konaných během bohoslužeb.

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html

než řádně následovat Tvoji Prozřetelnost a co prikazuješ.

2. Za druhé rozjímaj *mučednictví* tohoto světce, který byl zcela potupen a umučen. Neboť jeho nepřátelé namísto, aby pozvedli své oči k nebi a uzřeli slávu Ježíše Krista, pozvedli svůj hlas proti němu jako proti rouhači, zacpali své uši, aby neslyšeli, co jim říká, a jako lvi se na něho vrhli, aby ho nejdříve udeřili svými pěstmi a nohama a pak jej vyvedli za město, kde ho *ukamenovali*. Avšak tento slavný mučedník byl jako beránek a přijal tyto kameny, jako by to byly diamanty nesmírné ceny, bez toho, že by odvracel anebo skrýval svou tvář, ale jak církev zpívá: „*Lapides torrentis illi dulces fuerunt*“ – „Kameny umučení byly mu sladkými“ (Sv. Augustin, in *Soliloq.*, kap. 22), neboť skutečně tím zakoušel sladkost v utrpení pro svého Mistra; a Ježíšova sláva, kterou rozjímal, byla pro něho sladká v utrpení na zemi a převedla jeho ducha do nebe.

Rozhovor. – Ó nejsladší Ježíši, jaké je potěšení trpět ponížením a bolestí pro toho, kdo rozjímal, kolik jsi toho vytrpěl, a slávu, kterou jsi tím obdržel! Ó, kéž bys mi udělil napít se z „přivalů“ nebeských „potěšení“, aby kameny, které se na mě přivalí zde na zemi, se mi staly sladkými. Ó můj milo-

vaný, protože ty dáváš „med ze skaliska, olej z křemene skály“ (Dt 32,13), oslad mé trápení *medem* své útechy a „olejem své radosti“, abych tě mohl v nich oslavovat na věky. Amen.

4. BOD

„*Když Štěpána kamenovali*, on se modlil: »Pane Ježíši, přijmi mého ducha!« Pak klesl na kolena a zvolal mocným hlasem: »Pane, odpusť jim tento hřích!« To řekl a zemřel. Saul schvaloval, že Štěpána zabili.“ (Sk 7,59–8,1)

1. Zde budeme rozjímat *horlivost, se kterou tento vítězný mučedník napodobil našeho Pána Krista*, Krále mučedníků ve všech směrech, ve kterých ho mohl napodobit v jeho umučení, konkrétně, že se modlil dvakrát tak, jako náš Pán se modlil; nejdříve *za sebe*, když odevzdal svého ducha všemohoucímu Bohu, a poté *i za své nepřátele*, když prosil, aby jim Bůh odpustil, a tak vyplnil přikázání svého mistra: „*Modlete se za ty, kdo vás pronásledují*.“ (Mt 5,44) Tuto modlitbu sv. Štěpán pronesl s velkou *úctou a horlivostí*, což projevilo viditelně, že poklekl na svá kolena a silným hlasem; neboť si přál také odevzdat svého ducha tak jako Kristus, tedy mocným hlasem.

Rozhovor. – Ó věrný vojáku, opravdový následovníku svého vůdce, Ježíše! Ó nepřekonatelná lásko, ó lásko „silná jako smrt“ (Pís 8,6)! Skrze tebe si Štěpán zasloužil milost a dar zemřít a modlil se za ty, kteří jej kamenovali, a když na něj házeli kamení, aby jej připravili o pozemský život, vrhal on šipy modlitby k nebi, aby obdržel život věčný. Uděl mi, ó dobrý Ježíši, milost následovat Tvého vojáka tak, jako on následoval Tebe, milovat ty, kteří mě nenávidí, a modlit se za ty, kteří mě pronásledují. Amen.

2. Zde uvaž příčinu, proč se Štěpán za sebe modlil ve stoje, a za své nepřátele vkleče a silným hlasem. Možná tak učinil, protože modle se za sebe, byl si jist, že bude vyslyšen, neboť na sobě nenašel překážku pro vyslyšení modlitby; ale když se modlil za své nepřátele, věděl o jejich tvrdosti a vzpouře, což bylo překážkou pro jeho modlitbu; zapálen tedy ohněm Ducha Svatého, modlil se za ně s velkou úctou, upřímností a hlasitě, aby jeho modlitba byla slyšitelná. Neboť takto vymodlil obrácení největšího pronásledovatele, který zde byl přítomný, tedy Saula, jenž hlídal pláště těch, kteří kamenovali Štěpána, a možná také sám hodil na něho několik kamenů a můžeme též říci, že hodil všechny kameny skrze své druhy. Odtud také učiním rozhodnutí modlit se horlivě za mé nepřátele a budu přesvědčen, že modlitba za druhé je prostředek, jak být vyslyšen Bohem v modlitbách, které se modlím za sebe, jak to bylo u Joba, který se modlil za své přátele, ačkoliv se k němu chovali jako nepřátelé.

3. Zde budu rozjímat nad tím, proč se sv. Štěpán nejdříve modlil za sebe a odevzdal svého ducha našemu Pánu, a pak za své nepřátele; zatímco náš Pán Kristus tak učinil naopak, tedy nejdříve se modlil za své nepřátele a pak, když byl připraven, odevzdal svého ducha Otcí. Důvodem bylo to, že modlitba má začínat tím, co je nejdůležitější a je povinností, zvláště když je to v čase velkého soužení a trýzně. A protože náš Pán Kristus se nemusel modlit za sebe, ale za všechny hříšníky a zejména za ty, kteří ho ukřižovali, naléhavě se tedy modlil za nás, abychom se neponořili do hlubin pekla; proto se z lásky modlil nejdříve za své nepřátele;

*Giotto di Bondone († 1337):
Sv. Štěpán*

le; ale Štěpán a další spravedliví nejdříve potřebovali modlit se za sebe, zvláště v okamžiku smrti, když je to ta největší povinnost v porovnání s velkým nebezpečím, a tato láska se pak vztáhla na ostatní, což bylo jistě znakem jeho dokonalosti. V obojím náš Pán Kristus chce, abychom následovali světce, a to v pořadí, jak vidíme, neboť zákon lásky nás zavazuje nejdříve si zajistit svou vlastní spásu a pak těch ostatních.

Rozhovor. – Ó můj nejsladší Ježíši, přijmi mého ducha, zároveň i od všech věrných věřících, jak v mém životě, tak i v okamžiku smrti, a vezmi ho pod svou ochranu, abych po své službě Tobě na zemi mohl se pak těšit s Tebou v nebi. Amen.

4. Zde budeme rozjímat o tom, jak poté, co Štěpán skončil modlitbu, „zesnul v Pánu“. Umřít v Pánu znamená umřít v Kristu, ve spojení s ním s živou vírou a láskou, tak jako zemřeli svatí vyznavači, anebo zemřít pro vyznání Krista, jak zemřeli mučedníci; obě smrti jsou velice blažené; neboť „vzácná v očích Pána je smrt jejich svatých“ (srov. Ž 116,15); a jak hlas z nebe říká sv. Janovi: „Blahoslavení mrtví, kteří umírají v Pánu. Ano, praví Duch, ať odpočinou od svých prací, neboť jejich skutky jdou s nimi.“ (Zj 14,13) Jako by řekl: ti, kteří umírají v našem Pánu, mohou být blahoslaveni ihned po smrti, neboť od chvíle Kristovy smr-

ti brána nebe zůstává otevřená, pokud v nich snad nezůstalo něco, co je třeba očistit, a Duch Svatý, kterým jsou naplněni, je povolá k smrti, aby se ukončily jejich námahy a započal jejich věčný odpočinek; neboť skutky, které konali během svého života a s nimiž se připravili na smrt, je s velkou ctí doprovodí až do nebe. Taková byla smrt i vítězného sv. Štěpána, který zesnul v Kristu a pro Krista; který jej sám z nebe připravil pro jeho boj, a nyní k němu přichází s tisíci anděly oslatvit vítězství; a když byl před nedávnou dobou lidmi nazván rouhačem a hříšníkem, je nyní anděly nazván svatým; a když byl kamenován kameny umučení, je nyní korunován drahými kameny a přijímá korunu, kterou naznačuje jméno sv. Štěpána⁽⁴⁾. Vystoupil na nebe v doprovodu svých zářivých skutků, pro které byl poctěn a oslaven naším Pánem Kristem před jeho Otcem, a byl usazen na trůn mezi serafíny, odkud jasně patří na božskou podstatu ve světle slávy a také i pije do plnosti z hojné řeky potěšení, bez jakéhokoliv strachu, že o vše přijde.

Rozhovor. – Ó šťastné námahy, které končí ve věčném odpočinku! O sladké kameny, které vytvořily tak vzácnou korunu! Ó vzácná smrti, která jsi počátkem věčného a slavného života! Pane, „kěz umřu smrtí lidí přímých“ a kěz je můj život takový, abych si takovou smrt zasloužil, „kěz je můj konec jako jeho!“ (Nm 23,10), abych mohl vystoupit do radosti s Tebou v doprovodu svých oslnivých dobrých skutků a pro veliké potíže, které jsem trpěl pro spravedlnost ke Tvé větší slávě. Amen.

*Zdroj: Meditations on the mysteries of our holy faith together with a treatise on mental prayer by the ven. Father Louis de Ponte, S.J. (1854), 5. díl, str. 247–259
Přeložila -hš- (Redakčně upraveno)*

Poznámky:

- (1) Překlad dr. Jana Hejčla. [pozn. překl.]
- (2) Překlad dr. Jana Hejčla. [pozn. překl.]
- (3) Neboli také Šavel. [pozn. red.]
- (4) Štěpán je mužské křestní jméno řeckého původu (Στέφανος), které označovalo věnec nebo vítězný věnec a přeneseně i ověčeného člověka nebo vítěze. Ženská podoba tohoto jména je Štěpánka. Jméno bylo oblíbené mezi papeži a neslo je devět z nich. [pozn. red.]

Duch Boží tě dnes zve do jeruzalémského chrámu, kde připravuje krásná setkání. Zanechaj na chvíli svých starostí a svých zálib a dovol mu, aby i tebe vedl podobně jako Simeona a Annu.

Ježíšovy rodiče přivádí do chrámu poslušnost k Mojžíšovu Zákonu. Vykonalí dalekou pouť, aby splnili, co ukládá Zákon. Maria, ačkoliv je nevinná a neporušená, přichází, aby přinesla očistnou oběť. Ačkoliv je Matkou Pána nebe a země, nemá na víc než na oběť chudých. Za prvorozeného syna zaplatí výkupné,⁽¹⁾ které je v případě Božího Syna zcela nelogické, ale svatí rodičové uvažují jediné v mezích poslušnosti a pokorně se podrobují všemu, co je předepsáno.

Ježíš poprvé vstupuje do Otcova domu. Bude jej za svého života navštěvovat s úctou a láskou, bude odtud vyhánět ty, kteří ho znesvěcují, ale nakonec v pláči projeví svou bolest nad tím, že tento chrám podlehne zkáze rukama pohanů. Zbuduje si četné jiné chrámy, kde bude přebývat, aby v nich byl stejně blízko nejen Otci, ale i lidem. Ale i nad mnohými z nich zapláče, neboť také padnou do rukou pohanů, protože ti, kteří v nich měli vzdávat chválu Bohu, *nerozznají čas, kdy jim Bůh nabízí svou přízeň*⁽²⁾. Opuštěné chrámy jsou němými svědky toho, že lidé opustili svého Boha.

Ve stejnou dobu jako Svatou rodinu přivádí Duch Boží do chrámu spravedlivého starce Simeona. Dává mu poznat nejen ten pravý čas, ale uprostřed všeho lidu i Ježíšovu Matku a Dítě. Na jeho příkladu ti Bůh ukazuje, jak odměňuje vytrvalé modlitby a upřímnou touhu po setkání se Spasitelem. Simeon se dočká vyslyšení svých dlouholetých modliteb a tužeb. Takové modlitby dělají Bohu opravdovou radost a z této radosti dá Hospodin zakusit i svému věrnému služebníku. Nejenže na vlastní oči uvidí splnění svých vroucích proseb, ale Matka Vykupitele mu dovolí, aby vzal její Dítě do své náruče a přitiskl je k srdci. Mohlo se mu dostat většího vyznamenání a větší radosti? Ta radost je nyní tím větší, čím déle o ni prosil. Čerpej z toho důvěru pro chvíle malomyslnosti a únavy.

Ale v tento požehnaný čas vidí svatý stařec mnohem více než jen chudé dítě na svých loktech. Vidí zcela zřetelně budoucí radostné plody vykoupení, které

Nejsvětější smlouva

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešního svátku

Mé oči viděly spasení pro všechny národy.

lidstvu přináší, ale vidí také, jak mnoho bude těch, za které on sám se marně modlil a Ježíš marně sestoupil z nebe, protože oni sami odmítají jeho vykoupení. Není to smutné, že jsou lidé, kterým všechna Boží láska a příchod Pána na svět bude sloužit jen k jejich odsouzení? Proti zatvrdlosti a tvrdošijné zlobě je bezmocné i Boží smilování. A to je nanejvýš bolestná rána, která zasáhne stejně tak Syna jako jeho Matku. Můžeš z toho poznat zcela jasně, jak těsně je Maria spjata s dílem svého Syna. To, co dnes vykonala v chrámě, není jen povinnost izraelské matky. Ona přináší Otci v oběť jeho i svoje vlastní Dítě a spolu s ním i samu sebe. Chceš-li ji potěšit, popros ji o pomoc, aby pro tebe i všechny tvoje drahé byl její Syn vždy jen důvodem k povstání, nikdy k pádu. To, o co Simeon tak vroucně prosil celá dlouhá léta, tobě je dostupné tak snadno, dokonce každodenně, protože chceš-li, můžeš z Mariiných rukou přijímat *šťěstí Jeruzaléma po všechny dny svého života*⁽³⁾.

Pokračování na str. 14

Liturgická čtení

1. čtení – Sir 3,2–6.12–14

Pán chtěl, aby otec byl od dětí ctěn, a potvrdil právo matky u potomstva. Kdo ctí otce, usmíruje své hříchy, kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dočká se radosti na vlastních dětech a bude vyslyšen, když se modlí. Kdo ctí otce, bude dlouho žít, kdo poslouchá otce, občerstvuje svou matku. Synu, ujmí se svého otce, když zestárne, a netrap ho, dokud je živ. Slábně-li mu rozum, ber na něj ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Nezapomene se ti, žes měl soucit s otcem, započítá se ti (jako náhrada) za tvé hříchy.

2. čtení – Kol 3,12–21

Bratři! Jako od Boha vyvolení, svatí a milovaní projevujte navenek milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost. Snášejte se a navzájem si odpouštějte, má-li kdo něco proti druhému. Pán odpustil vám, proto odpouštějte i vy. A nadto nade všechno mějte lásku, neboť ona je svorník dokonalosti. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj: k němu jste byli povoláni v jednom těle. Buďte (za to) vděční. Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno dělejte ve jménu Pána Ježíše Krista a skrze něho děkujte Bohu Otci.

Vy ženy, buďte svému muži podřízeny, jak se to sluší na křesťanky. Vy muži, mějte svou ženu rádi a nechovejte se k ní mrzoutsky. Vy děti, ve všem svoje rodiče poslouchajte, jak se to patří u křesťanů. Vy otcové, nedrážděte svoje děti, aby neztrácely odvahu.

Evangelium – Lk 2,22–40

Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli Ježíše do Jeruzaléma, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: „Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu.“ Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařízeno v Zákoně Páně: pár hrdlíček nebo dvě holoubata.

Dokončení na str. 14

Celosvětová síť modlitby s papežem

ČESKÁ REPUBLIKA

Jeden z úmyslů *Celosvětové sítě modlitby s papežem* je vždy představen až na začátku měsíce (nikoliv na celý rok dopředu), aby tak mohl lépe reagovat na aktuální potřeby. S ohledem na tuto skutečnost není v technických možnostech redakce Světla zajistit včas kompletní přehled úmyslů. Na přání některých našich čtenářů otiskujeme vždy na začátku měsíce alespoň již známé úmysly, aby se tak mohli zapojit do společné modlitby. Aktuálně lze sledovat uveřejnění papežova úmyslu např. ve zprávách na www.vaticannews.va/cs.html.

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti. Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA LEDEN 2021

EVANGELIZAČNÍ ÚMYSL:

Modleme se, ať je nám dána Pánem milost žít v plném bratrství s bratry a sestrami jiných náboženství, abychom získali vzájemnost modlitby a překonávali uzavřenost.

NÁRODNÍ ÚMYSL:

Děkujeme za sdělovací prostředky a prosíme za odpovědné pracovníky, aby přinášeli pravdivé informace včetně dobrých zpráv.

*Svatý František Xavérský,
oroduj za nás!*

*Svatá Terezie od Dítěte Ježíše,
oroduj za nás!*

Liturgická čtení - dokončení ze str. 13

Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch Svatý. Od Ducha Svatého mu bylo zjeveno, že neužije smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z vnuknutí Ducha Svatého přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha: „Nyní můžеш, Hospodine, podle svého slova propustit svého služebníka v pokoj, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvícení pohanů a k slávě tvého izraelského lidu.“ Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim poželhal a jeho matce Marii prohlásil: „On je

ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat – i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, potom sama jako vdova – bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupění Jeruzaléma. Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje, do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

Nejsvětější smlouva

- dokončení zamýšlení nad liturgickými texty ze str. 13

UVĚDOMUJEŠ SI dostatečně, co to znamená? Nestalo se ti to samozřejmostí, která tě připravila o potřebnou úctu? Pros za sebe, ale i za všechny, kteří jsou svoji nedostatečnou úctou ohroženi, že budou přijímat Pána místo k povstání k pádu.

Ještě jednu zbožnou duši chce Pán odměnit za dlouholetou věrnost. Poznáš ji jistě mezi všemi, protože žádné jiné nezáří taková radost z tváře. Když tato žena v mládí osaměla, nehledala pro sebe společnost lidí, ale zasvětila se bezvýhradně Bohu. Boží dům se stal pro ni takovým zalíbením, že *nevycházela z chrámu a sloužila Bohu ve dne v noci postem a modlitbami*. Nyní se jí dostává té cti, že může všem, kteří jsou kolem a kteří čekají na své vykoupění, ukázat Dítě – Spasitele světa. Celých šedesát let čekala na tu šťastnou chvíli. Bylo to dlouho? Můžeš se jí zeptat, jak to vydržela. Po všechna ta léta **milovala** upřímným srdcem svého Boha a pro něho milovala i druhé lidi, a tak poznávala, co nejvíce potřebují. Za to pak se modlila v neochvějně důvěře, že jednou nastane den vytoouzené spásy.

A dnes jsi i ty svědkem toho, jak ji Bůh vyslyšel pro její vytrvalost.

A když vše řádně vykonali podle zákona Páně, vrátili se do svého města Nazareta. Z toho, čeho byl svědkem, nyní víš, jaké dobrodiní může přinést jiným, když věrně plní své běžné povinnosti. Nechápej nikdy jako zátěž to, co je příjemné Bohu a druhým slouží jako nástroj požehnání.

Nyní bude tato Svatá rodina žít v chudém domku v pohrdané obci nenápadně po celých třicet let. Boží Syn, který přišel spasit svět, se vůbec nedomnívá, že je to ztráta času. I tento skrytý život má své místo ve věčném Božím plánu na záchranu světa. Využij jejich pobytu. Často sem přicházej a vezmi s sebou i své drahé. Je to nejzávažnější a nejnázornější škola, jak to udělat, *aby Kristův pokoj vládl ve vašich srdcích a Kristovo slovo ve vás hojně přebývalo.*

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Ex 13,2.12-13; ⁽²⁾ srov. Lk 19,44;

⁽³⁾ Ž 128,5

Náš největší poklad

Ježíš Kristus se narodil v Betlémě, aby nás osvobodil od strašného satanova zotročení, od hříchu a smrti. Proto trvalé a úplné štěstí může člověk najít jedině tehdy, když uvěří v Ježíše Krista a naváže s ním osobní vztah lásky.

Po svém zmrtvýchvstání je Ježíš Kristus trvale přítomný ve společenství katolické církve. Ve svátostech pokání a Eucharistie zahlašuje všechny naše hříchy a obdařuje nás nekonečnou láskou a věčným životem. Skutečná Ježíšova přítomnost ve svátostech, především v Eucharistii, je největší poklad pro každého člověka a celé lidstvo.

Kdo odmítá Církev, odmítá Krista

Katolická církev, to je Ježíš Kristus a my všichni, hříšníci, kteří potřebujeme jeho milosrdenství. Pán Ježíš zve do společenství se sebou, protože touží uvolnit nás ze zajetí satana, učít nás milovat čistou láskou a vést do nebe. Katolická církev je tak pro všechny hříšníky, kteří touží důvěřovat celý svůj život Božímu milosrdenství.

Ježíš přirovnává společenství Církve k vinnému keři: „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť bez mne nemůžete činit nic.“ (Jan 15,5) Na jiném místě je společenství Církve nazváno Kristovým mystickým tělem (srov. Kol 1,18; 1 Kor 12,27): „Což nevíte, že vaše těla jsou Kristovými údý?“ (1 Kor 6,15) Jestliže prostřednictvím víry a křtu přijímám Krista za svého jediného Pána a Spasitele, stávám se automaticky částí jeho těla – společenství Církve.

Autentická víra a láska ke Kristu je zároveň láskou k jeho mystickému tělu, čili ke katolické církvi. Každý, kdo odmítá katolickou církev, odmítá Krista. Svátý Pavel zřetelně ukazuje na absurdnost rozhodnutí odmítnout Církev: „Nikdo přece nemá v nenávisti své tělo, ale žije a stará se o ně. Tak i Kristus pečuje o Církev; vždyť jsme údý jeho těla.“ (Ef 5,29-30)

Dar svátostného kněžství

Ve společenství katolické církve má důležitou roli svátost kněžství, poněvadž to sám Ježíš skrze služebnost kněžství odpouští hříchy a v Eucharistii nám dává

věčný život. Svátý dar svátosti kněžství vkládá Pán Ježíš do slabého a hříšného lidského srdce, ale ve svátostné službě kněží působí on sám. To samotný Kristus nám odpouští hříchy, když se zpovídáme. To sám Kristus zpřítomňuje svoje muka, smrt a zmrtvýchvstání, když kněz slouží mši svatou. Víme, že svátý dar Kristova kněžství je uchováván „v nádobě hliněné“ (srov. 2 Kor 4,7) a jeho moc pochází od samého Krista a nezáleží na svátosti člověka.

Kněžství je jedním z největších darů, jaké Ježíš obětoval lidstvu. Svátý farář z Arsu, Jan Vianney, v jednom ze svých kázání takto objasňoval farníkům velikost svátosti kněžství: „Kdyby nebylo svátosti kněžství, neměli bychom Pána mezi námi. Kdo ho přece vložil do svatostánku? Kněz. Kdo přijal vaše duše do společenství Církve, když jste se narodili? Kněz. [...] A když duše propadne smrtelnému hříchu, kdo ji vzkřísí k životu? Kdo jí vrátí pokoj svědomí? Jenom kněz. Nenajdete žádné dobro, které pochází od Boha, aby za ním nestál kněz. Zkuste se vyzpovídat před Matkou Boží anebo před některým z andělů. Dají vám rozhřešení? Ne. Cožpak vám mohou dát Tělo a Krev Páně? Ne. Nejsvětější Panna Maria nemá moc uvést svého Syna do hostie. I kdyby

MODLITBA ZA KNĚZE:

„Pane, dej nám svaté kněze. Ty sám je udržuj ve svátosti. Ó Božský a nejvyšší Knězi, ať moc Tvého milosrdenství provází [uvěšť jméno a přijmení kněze] a všude ho chrání před nástrahami a léčkami ďábel-skými, které Zlý ustavičně chystá na jeho duši. Ať moc Tvého milosrdenství, ó Pane, ničí a vniveč obrací všechno to, co by mohlo ztemnit svatost toho kněze, neboť Ty všechno můžeš. Amen.“

(srov. *Deníček*, 1052)

před vámi stálo dvě stě andělů, oni nemají možnost vám odpustit hříchy. Jedině kněz má moc vám říci: »Jdi v pokoji, odpouští se ti.« Kněžství je skutečně něčím velkým. Kněze pochopíme jasně teprve v nebi. Kdybychom pochopili na zemi, čím je kněžství, zemřeli bychom ne dojetím, ale láskou. [...] Kněz však není knězem sám pro sebe. Sám sobě nemůže udělit rozhřešení. Nemůže si sám udělit žádnou svátost. Kněz nežije pro sebe, žije pro vás. Po Bohu je kněz nejdůležitější! Ponechte farnost dvacet let bez kněze, a začnou v ní uctívat tele. [...] Když chce někdo zničit náboženství, útočí nejdřív na kněze, neboť tam, kde není kněz, už není oběť mše svaté, není Božího kultu.“

Takto Pán promlouval ke sv. Faustyně: „Dávám ti na starost dvě perly drahocenné mému Srdci, jsou jimi duše kněží a duše řeholní, za ně se budeš obzvlášť modlit, jejich moc bude [ve] vašem sebezapření. Modlitby, posty, umrtvení, práce a všechna utrpení budeš spojovat s mou modlitbou, postem, umrtvením, prací, utrpením a pak budou mít před mým Otcem moc.“ (*Deníček*, 531)

Ať jsou pro nás slova z *Deníčku* sv. Faustyny vybidnutím i výzvou k vtrvalé modlitbě za kněze, aby byli věrni svému povolání, aby překonávali všechna pokušení a stávali se svatými.

*Z Miłujcie się! 5/2018 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Křesťanské manželství

Úryvek z kapitoly knihy *Hovory*

Předešlá kapitola je hlavně negativní, neboť jsem mluvil o porušení lidského sexu, ale málo jsem řekl o tom, jaký by měl být, tedy o manželství. Ze dvou důvodů bych mohl váhat o tom mluvit. Jednak jsou křesťanské názory o této věci značně nepopulární, jednak sám jsem ženatý nebyl a mohu tedy jen užít zkušeností cizích. Přesto cítím, že tento předmět nemohu pominout v řadě hovorů o křesťanské mravnosti.

Křesťanský pojem manželství se zakládá na slovech Kristových, že muž a žena mají představovat jediný organismus – to je asi smysl slov „jedno tělo“. A křesťané mají za to, že tím Kristus nevyjádřil nějaký stupeň citů, nýbrž skutečný stav. Podobně by někdo vyslovil skutečný fakt, říká, že klíč a zámek jsou jeden mechanismus, nebo že housle a smyčec jsou jeden hudební nástroj. Tvůrce lidského nástroje nám pak říkal, že dvě jeho části, mužská a ženská, byly stvořeny k páru, nikoli jen po stránce sexuální, nýbrž ke spojení úplnému. Obludnost mimomanželských styků tkví v tom, že ti, kteří jim hoví, snaží se izolovat jednu stránku spojení – sexuální – od všech ostatních stránek, které měly jít spolu a dokonat úplnou jednotu. Křesťanské hledisko nespatruje nic špatného v pohlavní rozkoši, stejně jako v chuti k jídlu. Mluví však o tom, že nemáte izolovat tuto rozkoš a chtít ji pro rozkoš samu, tak jako nemáte chtít ochutnávat jídlo bez polykání a zažívání, a jen, abych tak řekl, potravu žvýkat a vyplivovat.

Křesťanství tedy učí důsledně, že manželství je pro celý život. V této věci pak jsou jisté odchylky u různých církví. Některé nepřipouštějí rozluky vůbec, jiné ji dovolují s jistým váháním a ve zvláštních případech. Je třeba litovat, že křesťané se v takové otázce neshodují; ale laiku stojí za uvážení, že se v té otázce shodují ve větší míře, než se shodují s ostatním světem. Chci říci, že všechny církve považují rozluky za něco jako řez do živého těla, cosi jako těžkou operaci. Někte-

ré pokládají tu operaci za tak násilnou, že k ní nechtějí přivolit. Jiné ji připouštějí jako zoufalou pomoc v krajních případech. Všechny se shodují v tom, že rozluka se podobá spíše odnětí obou noh, než jen rozvázání nějakého zájmového svazku nebo i dezerci od pluku. Všechny pak zamítají moderní názor, že tu jde jen o prostou dohodu partnerů, kterou je třeba upravit, kdykoli lidé cítí, že se už nemají rádi, nebo se jeden z nich zamiloval do někoho jiného.

Zde se nám právě objevuje nedorozumění. Zastánci úlev v rozluce říkají: „V manželství přece rozhoduje láska.“ Ano, v jistém smyslu. Láska rozhoduje – a je možná tím jediným, co rozhoduje – v celém vesmíru. Jde jen o to, čemu říkáte láska. Když lidé mluví o manželství, velmi často pro ně láska znamená totéž, co zamilovanost. Zamilovanost může být dobrým důvodem ke vstupu do manželství, ač ne právě důvodem dokonalým, pokud mohu soudit, protože se můžete zamilovat do osoby naprosto nevhodné nebo i do osoby, kterou v hlubším smyslu skutečně rád nemáte, nebo k níž nemáte důvěry. Ale zamilování není onou hlubokou jednotou, která tvoří z muže a ženy jeden organismus. Slýchám a vídám

kolem sebe, že zamilování nemá trvání. Myslím, že ani nehodlá trvat. Přirovnal bych je k jakési explozi, která uvádí v pohyb stroj. Nebo je to hrozinka, ale ne celý koláč. Oč tu jde, je cosi daleko hlubšího, z čeho lze žít. Myslím, že se můžete šíleně zamilovat do někoho, koho byste měl dost už za pár týdnů. A jsem si jist, že můžete být úzce spjat srdcem a duší s ně-

kým, kdo vás nikterak neokouzľil, zrovna tak jako nejste okouzľen sám sebou.

Chcete-li se mnou nesouhlasit, můžete ovšem říci: „On se v tom nevyzná, on není ženatý.“ Snad máte pravdu, ale než kvůli tomu přestanete [nad tím uvažovat], přesvědčte se dříve, soudíte-li mne opravdu podle zkušeností vlastních a podle pozorování života svých přátel, a nikoli podle představ z románů a filmů. A to není tak snadné, jak si lidé myslí. Naše zkušenosti jsou skrz naskrz prostoupeny představami z knih, divadla a biografu, a bylo by třeba veliké pečlivosti, abychom rozlišili tyto věci od těch, kterým nás opravdu naučil sám život.

Jedna z představ, které si lidé osvojují z knih, slibuje, že vzal-li si tu pravou nebo toho pravého, zůstanou spolu vždy ve stavu zamilovanosti. Následek toho je, že jakmile poznají, že v takovém stavu nezůstali, hledají v tom důkaz, že přece volili špatně a že mají důvod ke změně; neuvědomují si, že kouzlo změny vyprchá stejně, jako zašlo předtím. V této oblasti života, jako ostatně v každé jiné, vzrušení přichází a odchází. První vzruch, který zachvátí chlapce při myšlence na cestu letadlem, přestane působit, až se dostane k letectvu a učí se opravdu létání. Můžete být uchvácen pohledem na rozkošnou krajinu, ale přejde vás to, až se v ní usadíte. Znamená to snad, že by bylo lépe neučit se létat a nestěhovat se do pěkné krajiny? Nikoli. V obou případech první prchavé vzrušení může být nahrazeno klidnějším a trvalejším zájmem. Nadto, ač věru nevím, jak bych to dosti důtklivě vyjádřil, právě tací lidé, kteří ochotně přijmou ztrátu prvního vzrušení a obrátí se k zájmu střízlivému, jsou nejspíše schopni nových vzru-

chů ve směru docela jiném. Mladík, který se naučil létat a stal se dobrým pilotem, náhle třeba objeví hudbu; a ten, který se usadil v krásném kraji, snad objeví kouzlo zahrádky.

Myslím, že je to malý drobet z toho, co Ježíš řekl o zrnu: neumře-li, nebude žít. Chtít uchovat každý vzruch není k ničemu. A nic horšího nemůžete chtít. Nechte vzruch, ať jde a vyprchá. Jen jděte tímto obdobím „smrti“ k jiné a klidné zaujatosti a ke štěstí, které pak následuje. A poznáte, že žijete stále ve světě nových vzruchů. Rozhodnete-li se však žít jen ze vzrušení a uměle je budete prodlužovat, zeslábnou, zmalátní, bude jich stále méně, a stanete se znuřeným a zklamaným starcem pro celý další život. Málokterí lidé toto chápou, a proto se setkáváte s muži a ženami středního věku, kteří fňukají nad ztraceným mládím právě ve věku, kdy by se jim měly objevovat nové obzory a otvírat nové dveře vůkol a vůkol. Je přece mnohem zábavnější naučit se plavat, než neustále (a beznadějně) chtít zpět pocitu, které jste míval jako chlapeček při prvním šplouchání.

Jiná představa, kterou míváme z románů a her, nám namlouvá, že zamilování je cosi neodolatelného, něco, co na člověka prostě přijde tak jako neštovice. Protože tomu věří, mnozí manželé prostě hodí flintu do žita, jakmile je začne poutat nějaká nová známost. Ale tuším, že neodolatelné vášně jsou ve skutečném životě vzácnější než v knížkách, aspoň pokud jde o dospělé lidi. Setkáme-li se s osobou krásnou, schopnou a sympatickou, máme jistě takové vlastnosti milovat a obdivovat. Ale což to koneckonců nezáleží na naší vlastní volbě, zdali se tato láska obrátí či neobráti v zamilování? Je-li ovšem naše mysl plná románů a operet a sentimentálních šansonů, a k tomu ještě tělo nasáklé alkoholem, obrátíme každý pocit lásky v zamilovanost. Máte-li stružku na cestě, všeska dešťová voda bude do ní stékat. A nasadíte-li si modré brýle, budete vidět všechno modře, což je však vaše chyba.

Zdroj: C. S. Lewis, Hovory.

Přeložil B. Vančura.

Nakladatelství „Nová Evropa“.

Londýn, 1945. Str. 58-61.

(Redakčně upraveno)

Alžběta a nevěrec

Nebylo by Alžběty bez Felixe, ale také ne Felixe bez Alžběty. Nebylo by zde žádné svědectví, kdyby ti dva nepřišli na to, že jejich úlohou bylo manželství.

Spojení těchto milujících se duší, poznamenaných ale odlišným postojem každého z nich vůči víře, bylo počátkem výjimečné historie. Do tohoto příběhu nás nejdříve a především uvádí samotná Alžběta, která – vylévajíc své úvahy na papír – po sobě zanechala význačné dílo reflexe o víře a lásce, a brzy potom její muž, Felix, jehož svědectví doplnilo obraz jejich manželství. Oba podali důkaz, že Boží láska proniká každou temnotu, rovněž i nevíru.

Alžběta

Nenápadnost – to je první dojem, jaký si můžeme odnést při pohledu na její fotografie. Za nimi se však skrývá žena silného ducha, příjemná a rozhodná. Mnoho se hovoří o její osamocenosti v pozemském životě. Cožpak se ale dá říci o ženě, která vedla bohatý dům, zvala k sobě přátelskou smetánku města Paříže, aktivně se účastnila rodinného života, často vyjížděla na daleké cesty a žila s mužem ve světě, že byla osamělá? Tak by se totiž dala popsat Alžběta, když by se soustředilo jen na to vnější. Byl však ještě její

život duchovní, a v něm zažívala osamocení. A přece se Alžběta naučila propojovat život vnější s vnitřním, askezi se životem ve světě, a to bez stínu falše.

Narodila se 16. října roku 1866 v Paříži v domě zámožného advokáta Antonína Arrighi a jeho pani Marie-Laure. Dostalo se jí náboženské výchovy tak jako většiny děvčat pocházejících z bohatých katolických rodin. Už jako dítě Alžběta silně přilnula k Bohu, což se projevilo v jejích zápiscích v památníku. Těšila se bohatým životem v rodině, která se milovala, kde se kladl velký důraz na dobré vzdělání. Jako každého věřícího ji však čekala chvíle, kdy se musela samostatně a velmi vědomě rozhodovat, kterou cestou půjde.

Felix

Ta chvíle přišla v prvních letech manželství. Slečna Arrighi, z níž vyrostla mladá a dokonale vzdělaná žena, se zamilovala do mladého lékaře a novináře,

sečetlého a aktivního ve společenském životě, Felixe Leseura. Mladý pár měl svatbu roku 1889, pociťovali k sobě neobvykle velkou náklonnost. Felix oceňoval svoji ženu nade vše: obdivoval její všestranné vzdělání, společenskou zběhlost, považoval ji za pěknou a laskavou ženu. Byla však jedna věc, kterou

nechápal – její víra. Muž nedokázal pochopit, jak taková vzdělaná osoba může zarytě trvat na svém náboženském přesvědčení. Alžběta, kterou Felix už před svatbou obeznámil se svým nepřilíživým vztahem k Církvi, rychle pochopila, že ve skutečnosti má co do činění s bojovným ateistou. Ten nesoulad však neumenšoval její lásku k muži, který se tehdy rozhodl „zapracovat“ na zbožnosti své manželky. Byl v tom natolik úspěšný, že se Alžbětina víra skutečně zachvěla. Leseur ženě podstrkoval díla volnomyšlenkářů, včetně Ernesta Renana. Paradoxně četba jeho proticírkevního *Života Ježíše* umožnila Alžbětě, že se vzpamatovala. Povšimla si totiž mnoha zřetelných chyb

Alžběta a Felix Leseurovi patřili ke smetánce přátelské Paříže

a rozporů v této knize a rozhodla se je prokázat. To v ní nanovo probudilo duchovní život. Četba Bible jakož i svatých písem a jejich rozvažování způsobily, že víra paní Leseur se stala nezpochybnitelnou a rozumnou.

Jak na muže

Viděla snad Alžběta, chtějíc si zachovat víru, nutnost uskutečnit výběr: Bůh, nebo muž? Pro ni zde nebylo rozdílu: ona si vybrala Boha s vědomím, že tím neztrácí muže. Měla dobrou vlastnost, že dokázala vidět daleko dopředu. Pravdou je, že musela v jistém smyslu přijmout osamocení ve svém manželství, ale vzbudila v sobě bojovného ducha k tomu, aby ta samota neměla pokračování na věčnosti. Rozhodla se svého muže obracet ne přesvědčováním a argumentováním podle svého stanoviska, ale příkladem a modlitbou. Tyto zásady Alžběta převedla i na proticírkevní prostředí, ve kterém vzhledem k mužovým názorům musela žít. „*Vyhýbat se veškeré diskusi na náboženská témata. Modlitba, příklad skutky nebo slova proniknutá láskou a porozuměním - to je zbraň úspěšné války. Slovní potyčky si nerazí cesty k názorům na Boha; paprsek lásky nejdenně osvětí cestu, po které se potulují ta ubohá zoufalá srdce, a dovede je do přístavu*“ - psala Alžběta. Od této chvíle s láskou a vědomě provázela muže všude tam, kde ji on potřeboval: cestovala, vedla otevřený dům, účastnila se setkání smetánky přátelské Paříže, tak jak to měl Felix rád. Zároveň však nezanedbávala vlastní duchovní rozvoj. Její vnitřní život byl charakterizován askézí a umrtvováním. Alžběta stále víc toužila po tichu a chudobě. Vyhradila jim prostor ve svém životě, vždy však s úsměvem se ujmout povinností paní domu a obětovat Bohu to odříkání dle záměrů svého muže.

Její program nevyplýval ani trochu z utajené potřeby vzdorovat muži, aby tak nad ním mohla později triumfovat. Alžběta žila v době silně se rozvíjejícího marxismu, okouzlení socialismem a racionalismem, viděla, jak dalece názory, s nimiž se její muž ztotožňoval, zraňují Boha. Rozhodla se, že to bude Vykupiteli vynahrazovat a ještě víc ho milovat, to proto, že on není milován jejím mužem a jeho přáteli. „*Milovat ukřižovaného Ježíše Krista. Žít pod jeho křížem, sjednocovat*

Alžběta a Felix Leseurovi

se s jeho utrpeními; oslazovat svou láskou jeho rány, a nade všechno ránu Božského Srdce.“ Alžbětiným záměrem tedy bylo zadostiučinění Bohu, a hned potom vyprošování obrácení, jejím mužem počínajíc. Tak vešla, ostatně vybízena svým duchovním vůdcem, na cestu apoštolátu, kde našla své povolání.

Do práce!

„*Bůh mi přikázal žít mezi lidmi, kteří pravdám víry odpírají, kteří ty pravdy ani neznají. On určitě chtěl, abych poznala nejroztodivnější stavy duší a pochopila je, abych s nimi dokázala soucitit s větší láskou a s porozuměním se dokázala sklánět nad nevírou nebo pochybnostmi,*“ - psala o svém poslání Alžběta. Povědomí, že je vyzvána k tomu, aby byla apoštolka,

Alžběta Leseurová

ji přikazovalo horoucně se sjednocovat s Kristem a modlit se za druhé: „*Hluboce chápu, co ode mne vyžaduje onen úřad apoštolky a všechny povinnosti, které s ním souvisí. Především sama potřebuji stále hlubší vnitřní život. Více než kdykoliv jindy mám čerpat lásku a pokornou veselost ve svaté Eucharistii a v modlitbě. Svým záměrům mám stavět cíl docela nadpřirozený.*“ Chápala, že za tím musí následovat čin: „*Sloužit ukřižovanému Ježíši Kristu: modlitbou a velebením ho; prosbou o dobro duší, které on miluje a touží spasit a pro jejichž spásu chce, abych s ním spolupracovala; skrze pokání, přijetí utrpení a dobrovolné umrtvení; skrze pokání pro jeho odpuštění a vynahrazení; skrze obětavou lásku pro duše a horoucnost vpravdě apoštolskou.*“

Tímto způsobem se Alžběta stávala nástrojem, aby skrze svou lásku k druhým dostávala lásku samotného Krista. Na konci svého života obětovala Bohu sebe za Felixovo obrácení.

Postoj lásky

Zajímavé je, že Alžběta v tom povolání spatřovala rovněž výzvu, aby neutíkala od světa a společnosti, ale aby se stále vzdělávala, aby byla na co možná nejvyšší úrovni intelektuální a mohla o všem rozmlouvat. Studovala filosofii, literaturu a historii; učila se jazyky; dokonale znala současnou společenskou i politickou situaci své země.

Při kontaktu s druhými se vyznačovala prostotou a upřímností, což jí při stále veselé náladě získávalo srdce účastníků rozhovorů a vzbuzovalo jejich důvěru. Paní Leseurová věnovala velkou pozornost tomu, aby při rozhovorech se svými partnery byla pozorná, aby jim prokazovala uznání. Mezi společnostmi, ve které se pohybovala, bylo hodně protestantů i židů. Alžběta se varovala jakékoliv formy fanatismu. Uvědomovala si, že vnucování svých pohledů do života druhých může být škodlivé, byla tedy spíše ochotná naslouchat a ve vhodné chvíli pro rozmlouvajícího promluvit: „*Neakceptovat všechno, ale všemu rozumět; nechválit všechno, ale všechno promíjet; nepřijímat všechno za své, ale ve všem hledat částčky pravdy, která je tam ukrytá. Neodmítat ani myšlenku, ani dobrou vůli, ať by byla jakkoli slabá nebo pokřivená. Milovat duše, jako je Kristus miloval.*“

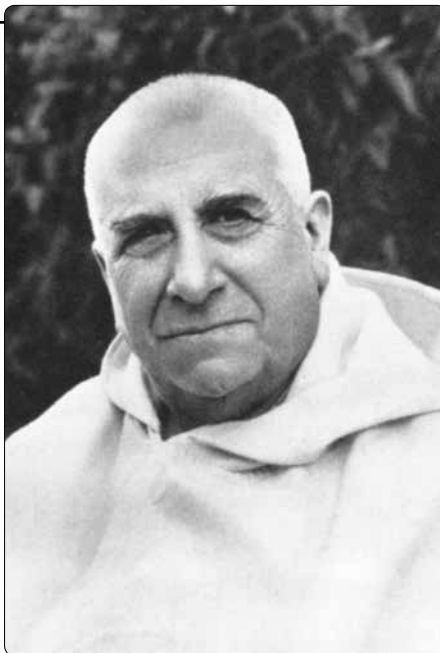
Utrpení je čin

Nezřídka musela Alžběta zažívat pohrdání a nepřijemnosti kvůli svým názorům, často ostatně projevovaným bezděčně. Ty, kteří ji „bili do tváře“, mezi nimi i svého muže, nazývala „drahými nevěrci“ a s láskou je v modlitbě odevzdávala Bohu. S trápením duchovní podstaty souviselo rovněž tělesné utrpení. Paní Leseurová nepatřila nikdy k silným ženám. Už v prvním roce manželství začala trpět na střevní absces a zdravotních obtíží přibývalo. V roce 1907 se Alžbětino zdraví povážlivě zhoršilo. Za několik let ji diagnostikovali zhoubný nádor. Prošla chirurgickým zákrokem i ozařováním. Utrpení využívala jako nástroje při spolupráci s Bohem: „*Stoici říkali: »Utrpení není ničím« - a nemluvili pravdu. My zase - křesťané, osvícení lepším světlem, říkáme: »Utrpení je vším,« protože ono všechno vyprosí, všechno dostane. Skrze ně Bůh souhlasí se splněním všeho, o co vroucně prosíme; ono pomáhá milosrdnému Ježíši ke spasení světa i duší.*“ Protože v utrpení Alžběta viděla zdroj nezvykle blízkého sjednocení s Bohem, osmělovala se tvrdit, že „*utrpení je také svátost*“. Proto, bolesti navzdory, zůstávala klidná a nikomu se nevnucovala se svým naříkáním; nadále s úsměvem přijímala hosty světové úrovně, ačkoliv to pro ni bylo stále větším utrpením.

Návrat rakoviny prsu a metastázy se nakonec staly příčinou její smrti v květnu roku 1914.

Šokující odhalení

Poslední roky společného života trochu zmírnily Felixův postoj. Když ale viděl svou umírající ženu, pocítil ještě větší hněv vůči Bohu, kterému odpřisáhl nenávisť. Po Alžbětině pohřbu čekalo na Felixe neuvěřitelné odhalení. Jeho švagrová Amélie mu ukázala zásuvku v psacím stole, ve které jeho žena uschovala svůj *Deník* a další zápisky. Četba těch sešitů Felixe doslova srazila k zemi. Teď teprve v úplnosti odhalil svou ženu; uviděl, jak obrovskou práci vykonala a jak hluboký duchovní život vedla. Objevoval kromě jiného i dopisy, které Alžběta psala známým, povzbuzovala je, dávala jim duchovní ponaučení, a také rady kmotřencům a příbuzným, které vedla duchovně jako „matka“, protože se nemohla těšit z vlast-

Po manželčině smrti vstoupil Felix do dominikánského řádu

ního potomstva. Felix nakonec objevil závěť, kterou mu milovaná zanechala; v ní ho ujistovala o své lásce a prosila ho, aby pokračoval v charitativní práci, které se ona věnovala, aby platil příspěvky společenským institucím, ke kterým náležela.

„*Stoici říkali: »Utrpení není ničím« - a nemluvili pravdu.*

My zase - křesťané, osvícení lepším světlem, říkáme: »Utrpení je vším,« protože ono všechno vyprosí, všechno dostane.

Skrze ně Bůh souhlasí se splněním všeho, o co vroucně prosíme; ono pomáhá milosrdnému Ježíši ke spasení světa i duší.“

* * *

„*...utrpení je také svátost.*“

* * *

„*...všechno je láska.*“

Ta členka *Apoštolátu eucharistického* totiž v Paříži založila pro dělnice *Dům pro dívky*, kde měly slušně bydlet, výdejnu jídla pro dělníky, a když jí ještě zdraví dovolovalo, pracovala ve *Spolku péče o rodiny* a v *Katolickém svazu lidovém*. Angažování se v životě pro společnost Alžběta považovala za povinnost věřícího, jak psala: „*Socialismus slibuje lepší budoucnost; křesťanství mění a zdokonaluje současnost.*“ Proto prosila svého muže na listech zá-

věti: „*Bud' křesťanem, bud' apoštolem! ... Miluj duše, modli se, trp a pracuj pro ně.*“

To všechno Felixe velmi zaskočilo. Největší šok ale prožil, když odhalil, jakou obět se rozhodla přinést za jeho obrácení.

Felix tím byl zpočátku velmi pobouřený. V roce 1915 se však vyzpovídal a smířil se s Církví. Ujal se také vydávání dopisů své zemřelé ženy. A ještě to bylo málo: získal také povolení samého papeže Benedikta XV. a v 62 letech vstoupil do řehole dominikánů, kde přijal jméno Maria Albert. Felix rovněž sehrál významnou roli pro otevření Alžbětina beatifikačního procesu v roce 1934.

Směrovka pro současnost

Alžbětina neobvyklost nespočívala v hrdinských skutcích. Její hrdinství bylo skryté ve zdánlivě malých rozhodnutích všedního dne. Alžběta věděla, a následovala v tom cestu sv. Terezie od Dítěte Ježíše, ke které měla velkou úctu, že všednost a nenápadné drobnosti jsou nejdůležitějším stavebním materiálem naší víry: „*Nehledme příliš daleko či příliš vysoko, ale před sebe a po stranách. Dobro, které máme vykonat, je možná tady.*“

Za tou myšlenkou šla konkrétní rozhodnutí - každodenní rytmus modlitby, meditace ráno i večer, častá zpověď i svatě přijímání, každý měsíc jeden den vykonaných rekolekcí. Ve své každodennosti stavěla Alžběta na první místo život rodinný a společenský. Žila zde a nyní - a tuto pozornost pro vlastní skutečnosti nám ukazuje ta málo známá služebnice Boží.

Alžběta a Felix Leseurovi nám připomínají svým příběhem to, že manželství není stavem nedynamickým. Alžběta chápala, že Felix jí je nejenom dán, ale také navíc - dán jako úkol. Paradoxně Felixova nevíra utvořila a posílila víru Alžbětinu. Alžbětina umocněná víra se naproti tomu stala kvasem pro víru Felixovu. Lidsky se to jeví jako nelogické, ale o Boží logice zde není řeč. Přivádí nás to k miněni již připomínané sv. Terezie z Lisieux, že skutečně „*všechno je láska*“, pokud jenom chceme vejít do nám nabízeného dynamismu. Neexistuje situace, ze které by Bůh nemohl vyzískat dobro.

*Z Milujcie sie! 3/2020 přeložila -vv-
(Redakčně upraveno)*

Jablonné v Podještědí – Boží rodina

Bůh je jeden. Ovšem cest a důvodů, proč k němu putujeme, každý ve svém srdci můžeme najít mnoho. Spousta z nás je má ve slibu života věčného, který pro nás Kristus svou velikou láskou vykoupil na kříži. Ve slibu života věčného, kdy doputujeme do království Božího a v něm se sejdem s bližními, kteří nás tam předešli. Především s bližními, kteří s námi při pozemském putování tvořili rodinu. A právě fakt, že ani smrt rodinu nedokáže rozdělit, může být jedním z úhelných kamenů naší víry.

Za svatou Zdislavou

Patronku, která na sílu rodiny (zejména ve vztahu k Bohu) odkazuje, hledáme ve svaté Zdislavě. V naší zemi za ní můžeme putovat na několik míst. Na Valašsko do Prostřední Bečvy nebo do Laviček nedaleko Velkého Meziříčí.

Nejvýznamnější tuzemské místo, které je s touto světící spjaté, ovšem najdeme na severu České republiky. Nedaleko Liberce leží městečko Jablonné v Podještědí, kde nachází domov více než 3 500 obyvatel.

První zmínka o něm pochází z roku 1241 a od svého počátku je jeho historie spjatá s postavou Havla z Markvartic, zakladatele středověkého hradu (dnes zámku) Lemberk. Tento významný muž byl součástí dvora králů Václava I. a Přemysla Otakara II., nicméně do dějin se zapsal především jako manžel svaté Zdislavy.

Tento svazek a z něho vzniklá rodina položily základy svaté Zdislavy coby ochránčynie manželství a rodiny. A také základy poutního areálu s dominikánským klášterem a s bazilikou sv. Vavřince a sv. Zdislavy.

Ochránčynie rodin a chudých

Svatá Zdislava se narodila v Křižanově, s největší pravděpodobností roku 1220. Jejími rodiči byli pan Přibyslav a paní Sybila, která pravděpodobně pocházela ze Sicílie a k nám přišla jako doprovod Kunhuty, budoucí české královny a manželky Václava I. Zdislavina rodina tedy nedostatkem netrpěla, nicméně přes všechno bohatství u ní převažovala víra a láska k Bohu.

Budoucí světice tak na hradě Křižanově (dnes taktéž přestavěném na zámek) byla vychovávána v hluboké víře a také ve vztahu ke kněžskému a řeholnímu poslání. V lesích obklopujících její domov často po vzoru poustevníků vyhledávala samotu a Boha nacházela především v tichu a v přírodě.

Když dospěla, chtěla se stát členkou některého z řeholních řádů. Bůh však pro ni měl jinou roli, a sice aby se stala matkou. Pravděpodobně jí bylo patnáct let, když se provdala za již zmíněného Havla Markvartice a přestěhovala se na jeho panství Lemberk. Spolu měli čtyři děti: syny Havla, Jaroslava a Zdislava a dceru Markétu.

Celý život žila v duchu křesťanství a skromnosti. Jejím darem byla především vroucí modlitba a také to, že kajícími skutky dávala vzorně najevo svou zbožnost. Podle kronikářů nikterak okázalou, ale upřímnou, pokornou a pravdivou, která dává nejkrásnější příklad víry.

Samostatnou kapitolu pak tvoří její péče o nemocné. Se svým manželem vybudovala v Jablonném špitál určený chudým, kam sama docházela a nemocné léčila. V Dalimilově kronice se dokonce píše, jak vzkřísila mrtvé nebo slepým vrátila zrak. Od doby po její smrti až do těchto dnů prosebníci také dostávají od Boha milost právě na její přímluvu.

Dále pomáhala chudým nebo přijímala poutníky. A to vždy s nejhlubší pokorou, kdy nedbala na své vysoké postavení, ale

sestoupila k těm nejpotřebnějším, přičemž jistě myslela na Kristova slova: „Cokoli jste udělali pro nejmenšího z těchto bratrů, to jste udělali pro mě.“

Onu pokoru můžeme mimochodem vidět na většině vyobrazení světice, ať je na nich obklopena prosebníky, nebo svoji rodinou. Vždyť bez pokory by nejen nedokázala ošetřit ani jednoho nemocného, ale také by nedokázala vychovávat své děti k tak příkladné zbožnosti, která jí vysloužila roli patronky a ochránčynie manželství a rodiny.

Zemřela roku 1252 velmi mladá. Podle všeho (zejména podle vědeckých výzkumů) se měla dožít věku maximálně 32 let. Pohřbena je v Jablonném, v poutním areálu.

Roku 1995 byla papežem sv. Janem Pavlem II. svatořečena. Stalo se tak 21. května za přítomnosti statisícového davu na letišti v Olomouci-Neředině. Uznáním zázrakem, sloužícím jako podklad pro kanonizaci, byl případ lékaře Františka Straky. Ten 19. září 1989 zkolaboval v nemocnici. Kolegové se ho hodiny snažili oživit, ale nedařilo se.

Lékař zůstal ještě připojený na přístrojích, ovšem tři hodiny trvající klinická smrt prakticky vylučovala, že se probere. Jedna naděje ale ještě existovala. Rodina, kněz, silně věřící vrchní sestra a několik dalších lidí se za něj v tu chvíli modlili, přičemž své prosby směřovali ke svaté Zdislavě.

A právě jí je připisována chvála za to, že umírajícímu se začaly vracet životní funkce a ještě toho dne otevřel oči a pohnul hlavou. Dalšího dne se mu také vrátilo plné vědomí a bez následků se uzdravil.

Svatá Zdislava z Lemberka

Svatý otec Jan Pavel II. svatou Zdislavu roku 2000 také prohlásil za patronku litoměřické diecéze, od roku 2002 je patronkou Libereckého kraje.

A není náhodou, že spousta nemocnic nebo pečovatelských domů má tuto světici ve svém názvu.

Kláster a kostel

Jako živý důkaz neúnavné práce svaté Zdislavy pro Boha mohou mimo jiného posloužit dva dominikánské kláštery s kostely, o které se zasloužila s manželem Havlem Markvartcem. Najdeme je v Turnově a především v Jablonném v Podještědí.

Tamní dominikánský klášter s kostelem se začal budovat pravděpodobně roku 1250. Sama svatá Zdislava měla při jejich stavbách dokonce pomáhat vlastníma rukama. Nicméně konkrétní a přesnější informace nemáme nebo jsou velmi kusé.

Důležité je, že díky klášteru mohl v Jablonném vzniknout dominikánský konvent, nebo to, že do kostela byla umístěna milostná socha Panny Marie. Právě ta položila základ poutí na toto místo, stejně jako poutníky k cestě motivoval význam jeho zakladatelky.

Další známá historie nás přenáší nejprve o necelých dvě stě let dále, do období husitských válek. Roku 1425 bylo Jablonné vypáleno, klášter a kostel poničen a dominikáni byli nuceni odejít.

Bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy s přilehlým klášterem

Roku 1500 se příslušníci řádu vrátili a místo se dočkalo oprav, byť skromných a ze skromnějšího materiálu. Jenže za třicetileté války se osud opakoval. Švédská vojska Jablonné vydrancovala a klášter byl opět zdevastován.

Ale i na sebevětších troskách může vzniknout něco krásného.

Bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí

V Jablonném se o to tentokrát postaral rod Berků z Dubé, věrných služebníků katolické víry. Předně zde chtěli oživit odkaz svaté Zdislavy. Nad jejím hrobem tak vznikl náhrobek a soubor 24 olejomaleb, zachycujících zázraky a život této světice. A v 80. letech 17. století začali s dominikány přebudovávat poničený klášter.

Hlína a dřevo, tedy materiály, z nichž budova sestávala, byly postupně strhávány, aby se změnila na kamennou barokní. Krátce před koncem 17. století byly práce nahrubo dokončeny a začalo se s budováním kostela svatého Vavřince. I on měl být nahrazen novým.

Johann Lucas von Hildebrandt

Základní kámen tohoto chrámu byl položen 18. listopadu 1699. Roli hlavního architekta plnil slavný Johann Lucas von Hildebrandt.

Důležitou součástí prací bylo vyzvednutí ostatků svaté Zdislavy. K tomu došlo roku 1702 a svým způsobem za to mohla náhoda. Při stavbě se zřítíl jeden podzemní pilíř a panovala obava, že by se hrob mohl poničit. Proto byl přesunut na bezpečnější místo.

Hlavním mecenášem stavby byl hrabě František Antonín Berka. Po jeho smrti roku 1706 stavbu financovala hraběnka Františka Rozálie Kinská, po ní hrabě Nostic.

Príspevky na stavbu se ztenčovaly a dominikáni byli nuceni ji zjednodušovat. Výrazné změny na ní provedl italský ar-

chitekt Domenico Perini, což mimo jiné vedlo k tomu, že Johann Lucas von Hildebrandt se z ní nakonec stáhl. I tak patří bazilika mezi nejceněnější barokní skvosty nejen severních Čech.

Kostel byl hotový roku 1729. Dne 4. srpna, podle starého kalendáře na svátek sv. Dominika, došlo k vysvěcení. Nutno podotknout, že bylo spíše skromné, v Jablonném tehdy panovala velká chudoba.

Krásná událost se nicméně stala roku 1731. Na místo se vrátily ostatky svaté Zdislavy.

Další historie

Co se týče další historie, ta moc šťastná nebyla. Roku 1788 místo postihl požár, který areál značně poničil. Další ránu zasadily josefínské reformy, rušící i zdejší klášter.

Opravy požárem zničených budov netrvaly dlouho, nicméně do 20. let 20. století byly ještě prováděny úpravy a byl doplňován interiér kostela. Dominikáni se sem vrátili v roce 1945. Do tohoto období byl klášter také rozdělen do dvou částí. Jedna sloužila faře, druhá městu, přičemž zde byla například spořitelna. A za druhé světové války sekretariát NSDAP.

Řád se sem vrátil po velkém odlivu farníků a kněží, který byl zapříčiněn vysídlením německých obyvatel. V každém případě se zde ale obnovoval kult tehdy již blahoslavené Zdislavy.

V tomto roce, konkrétně 12. srpna, se také konala první česká národní pouť. Roku 1948 byla podána první oficiální žádost litoměřického biskupa Štěpána Trochty o kanonizaci bl. Zdislavy, komunistický režim nicméně další jednání zakázal.

Jako by šlo o předzvěst časů příštích, kdy režim začal nad poutním areálem Jablonné v Podještědí zatahovat mračna. Přitom stačí jen naznačit několika hesly: rok 1950 a nechvalně proslulá akce K... a noc ze 4. na 5. května se tak mohla do zdejší historie zapsat jako okamžik, kdy byl klášter zabrán příslušníky StB.

Do Jablonného se dominikáni vrátili v roce 1968, ovšem jen aby zde vytvořili malou pastorační komunitu. Díky ní se řád mohl v okleštěném rozsahu podílet na životě poutního místa, a to i po dobu normalizace.

Nicméně o jeho trvalém návratu můžeme mluvit až po roce 1989. A setrvává zde do těchto dnů, kdy tak pokračovatelé svatého Dominika mohou nadále pečovat o klášter i kostel, který byl v roce 1996, rok po svatořečení svaté Zdislavy, Svatým otcem Janem Pavlem II. povýšen na baziliku minor.

A co je nejdůležitější, pomáhají zde uchovávat odkaz jedné z našich nejvýznamnějších světic.

Zdislavina výročí

Rok 2020 byl ve vztahu ke svaté Zdislavě výjimečný, a to hned dvěma výročími. Letos uplynulo 800 let od jejího narození a také 25 let od její kanonizace.

Hlavní pouť se v Jablonném slaví vždy 30. května, kdy má svěřence oficiální svátek. Ona, respektive její odkaz, nám poutníkům ale otevírá náruč i kterýkoliv jiný den a chce nás přivítat u sebe, na místě, které pomohla vybudovat a kde nyní odpočívá.

Přivítat jako Boží děti, přivítat jako rodinu.

Na místě, kde jsou její ostatky, je k tomu ideální příležitost: klášter, skvostná bazilika, ale i další místa a stavby, které svatou Zdislavu v Jablonném uchovávají.

Například Zdislavina studánka. Podle pověsti ji měla vyhloubit ona sama a její vodu používat k léčení nemocných. Doplnuje ji empirový gloriol.

Nedaleko od pramene se můžeme dojít podívat i ke hřbitovní kapli Nejsvětější Trojice, lidově nazývané Zdislavina kaple. Nyní bohužel se zazděným vchodem. Ve 14. století ji vybudoval Hašek z Lemberka, poslední mužský člen rodu. A vynechat nesmíme ani návštěvu zámku Lemberk, tedy místa, kde svěřence žila se svou rodinou.

A právě slovo rodina bychom měli mít při návštěvě Jablonného na paměti. A vlastně nejen při ní, ale i po celý život, speciálně v tento vánoční čas, kdy se setkáváme u slavnostního stolu. A speciálně v této společnosti, ve které rozvodovost trhá rekordy a rok od roku spolu vydrží méně a méně manželství, která porazí i sebeslabší záchvěv krize. Aniž by pamatovala na Písmo svaté a slova: „Takto už to nejsou dva, ale jediné tělo. Nuže, co Bůh spojil, člověk nerozlučuje.“ Nebo na slova papeže Fran-

Pohled do interiéru baziliky sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí

tiška, že „Bůh dokáže těžkosti v rodině proměnit na zázrak“.

Kdy jindy, než nyní, a kde jinde, než v kruhu rodinném si připomenout odkaz svaté Zdislavy, ochránkyně manželství a rodiny. Například v tom, že základem našich rodinných vztahů je láska.

Odkaz svaté Zdislavy

To, k čemu nás svatá Zdislava i po dlouhých staletích vede, je tedy láska. A nejen láska člověka k člověku, ale především láska k Bohu. Právě toto slovo jako by tak bylo na začátku cesty k němu samotnému. Stejně jako na začátku rovnice, kterou nám představila nejen svatá Zdislava, ale kterou prezentují i další světci a lidé svatého života.

Zmíněnou cestou není myšleno nic jiného než víra. A vyjdeme-li na ni bez lásky, už na začátku můžeme říct, že bude poloviční a nedovede nás nikam. Maximálně k rozcestí nebo do slepých uliček.

Hledejme v odkazu svaté Zdislavy, jak by taková láska měla vypadat. Především by měla být naplněna pokorou. Hlubokou, niternou... takovou, kterou jsme přijali od Boha a Bohu ji svým konáním na tomto světě také musíme vracet. Svatá Zdislava tak činila především tím, že pečovala o nejmenší z nejmenších. Sešla od vysokého společenského postavení až na samotné dno a dotkla se nejprostší lidské křehkosti.

„Lásku bez kříže nenajdeš, kříž bez lásky neunesíš,“ prohlásil papež Jan Pavel II.

Mít v sobě takovou lásku nám pak dává předpoklad i k příkladně vedené rodině. Tedy k tomu, abychom po cestě k Bohu, po cestě vírou, nešli sami. Ale že na ní povedeme i někoho dalšího. Budeme ho držet za ruku, naučíme ho na cestě nepadat, a když už, mít sílu vstát, protože Bůh je světlo a kvůli němu má cenu zvednout se za všech okolností.

To učila i patronka rodin své děti. A tím nám všem ukázala, že když ve víře vychováváme potomky, nevedeme na cestě pouze je, ale pokládáme základ tomu, že po ní budou vedeny i generace příští.

Rovnice na první pohled velmi jednoduchá. A vlastně jednoduchá i je, alespoň ve smyslu, že její součástí můžeme být bez rozdílu všichni.

Stačí mít na paměti jediné slovo: rodina. Vždyť snad právě v ní, v tomto společenství, se ukrývá to důležité Boží tajemství. Tajemství života věčného. Neboť skrze rodinu najdeme cestu do Božího království, tedy na místo, kde se všichni zase sejdeme. A zároveň tam naplníme velké poselství, že jedna rodina jsme všichni lidé na tomto světě.

Všichni jsme rodina samotného Boha, která životem putuje proto, aby se vrátila domů. Tento domov je Božské Srdce a nenajdeme v něm nic jiného, než nepopsatelné milosrdenství.

Chceš-li nahlédnout do nesmírných tajemství, která Duch Svátý vložil do dnešních svatých čtení, potřebuješ jeho podporu a světlo ještě více než jindy. Pros Ducha pravdy, aby tě připojil mezi ty své vyvolené, ve kterých *moudrost zapustila kořeny*, aby ti pomohl *moudře chápat věci a odhalovat jejich smysl, abys měl o něm správné poznání*.

Apoštol Jan tě dnes zavede až před sám začátek lidských dějin. Janův *počátek* ještě

předchází onen *počátek*, o kterém mluví kniha Genesis. Ještě není ani nebe, ani země. Ale od věčnosti již je Bůh, jeden ve třech Osobách, z nichž jedna je *Slovo*, proto *to Slovo je sám Bůh*. Janův počátek není nástup času, ale věčný Řád nejvyšší Boží Moudrosti. Od ní a podle ní bude mít svůj počátek všechno, co skrze Slovo povstane. Je to plán Boží moci a Boží slávy, která se má projevit v Boží LÁSCE.

Rozhlédni se po všem stvoření, kam jen může dohlédnout lidské poznání, a zvaž, co je moudřejší: zda pokládat svět, do kterého jsi i ty postaven, za dílo náhody a výsledek boje o přežití, nebo za dílo nejvyšší Moudrosti, která byla na počátku a stanovila vše dříve, než cokoliv povstalo. A pokud moudře uznáš, že je to věčná Moudrost, která všemu, co je, vykazala to nejvhodnější místo, co bude pro tebe moudřejšího, než najít také své místo a v něm svůj smysl a svou pravou velikost? Jestliže je opravdu hledáš, pak hledej moudře tam, kde je opravdu můžeš najít. Spolehni se na to, že Slovo již na počátku moudře promyslelo a samo připravilo to poslání a místo, pro které tě stvořilo.

V pokorné úctě a nejvyšším úžasu se skloň před velebným Řádem, podle kterého v nepředstavitelném prostoru a nepředstavitelném čase Vesmír poslušně, přesně a věrně oslavuje svého Tvůrce. Mysli často na to, že ty jsi uprostřed vesmíru nepředstavitelně maličkou částíčkou všeho toho, co existuje. Vždyť i kdybys mohl sám obsáhnout všechno vědění o nesmírném díle, které skrze Slovo povstalo, všechno toto vědění by nesvědčilo o velikosti tvé, nýbrž o velikosti Slova, skrze něž povstalo všechno, co povstalo. Co jiného by bylo tvé vědění, než nedokonalé a více než ne-

úplné nahlédnutí do Projektu, který věčná Moudrost stanovila na počátku a ke kterému ty sám při vši své moudrosti nejsi schopen přidat ani čárku?

Nebo snad chceš najít u sebe něco, co není od Něho a co je jen od tebe? Je vůbec něco tak doopravdy ryze tvého? To

jediné, co je opravdu jen z tebe, je tvoje neuvěřitelně smělá troufalost, kdykoliv sám od sebe odmítáš moudrost Slova, nerespektuješ Řád a dáváš místo jemu přednost sám

sobě, když si dovoluješ *nepřijímat Slovo*, ačkoliv jsi sám povstal jen a jen *skrze ně*, a když ono k tobě přichází, *přichází do vlastního*. Pokus se s pomocí Ducha Svatého domyslet, jak velké deformace pravdy a spravedlnosti je schopná tvá vůle při každém i sebemenším takovém odporu, jak je to hrubě urážející a nedůstojné tak vznešeného Slova, které *bylo již na počátku*.

Vadí ti, že by ses měl podrobit, máš pocit, že je to nedůstojné tvé lidské velikosti?

Koho může ponižovat Řád tak vznešený, jemuž v nejvyšší a odvěké moudrosti podřídil Otec nejen nekonečný vesmír a v něm člověka, ale i sám sebe? I osud vlastního Syna spojil nerozlučně s lidským pokolením. Ukládá mu, aby On sám zjevil lidem Otce, Boha, kterého *nikdo nikdy nespatriřil*⁽¹⁾. Ukládá svému Slovu, aby se *stalo tělem a přebývalo mezi námi*. Vidíš přece, že to není řád slepého zákona, ale *Řád milosti a pravdy*. Celý tento Boží Řád věčného Slova směřuje k jedinému cíli: všem, kdo ho přijmou, *dává moc stát se Božími dětmi*. To je konečný smysl Božího Řádu, který je právě proto posvěcen nejvyšší poslušností Slova, poslušností až *k smrti, a to smrti na kříži*⁽²⁾.

Uč se proto přijímat Slovo a jeho Řád s nejvyšší úctou a pokorným úžasem jako jediný směrodatný pramen veškeré milosti a pravdy. S radostí mu podrob své soudy a svou vůli. Taková poslušnost tě nevrhá do otroctví, nýbrž právě naopak, pozvedá tě k nejvznešenějšímu bratrství se samotným Božím Synem. *K tomu si tě vyvolil ještě před stvořením světa, abys byl před ním svatý a neposkvrněný v lásce, abys byl přijat za jeho dítě*. Přijmi jeho Řád spolu s ním a už si nedovol ani v nejmenším pochybovat o jeho pravdě,

Liturgická čtení

1. čtení - Sir 24,1-4.12-16

Moudrost se sama chvála a slaví uprostřed svého lidu. Otvírá svá ústa ve shromáždění Nejvyššího a velebí se před jeho zástupy: Tvůrce veškerenstva mi dal rozkaz, můj stvořitel mi poručil vztyčit stan. Řekl mi: „Usaď se v Jakubovi, v Izraeli měj své dědictví!“ Před věky na počátku mě stvořil, až na věky být nepřestanu. Před ním ve svatostánku jsem konala svou službu a pak na Siónu jsem obdržela sídlo. Usadil mě v městě, které miloval jako mě, v Jeruzalémě vykonávám svou moc. V lidu plném slávy jsem zapustila kořeny, v Pánově údělu, v jeho dědictví.

2. čtení - Ef 1,3-6.15-18

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrněni; v lásce nás ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdaril milostí pro zásluhy svého milovaného Syna. Slyšel jsem, jak věříte v Pána Ježíše a jakou lásku projevujete všem křesťanům, a proto nepřestávám za vás děkovat, když na vás vzpomínám ve svých modlitbách, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, udělil dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat, takže budete moci mít o něm správné poznání. On ať osvíti vaše srdce, abyste pochopili, jaká je naděje těch,

Dokončení na str. 25

nýbrž naopak: pochybovat máš o všech svých soudech a o všech svých vlastních jistotách, pokud nejsou bezpečně opřeny o *milost a pravdu*.

Za všechny poklady, které skrývá křesťanům jeho dědictví, oslavuj Hospodina, chval svého Boha, že ti zjednal pokoj a sítí tě jadrnou pšenici⁽³⁾.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ 1 Jan 4,12; ⁽²⁾ Flp 2,8; ⁽³⁾ srov. Ž 147

BLAHOSLAVENÝ JOAN ROIG I DIGGLE: BŮH JE SE MNOU

Devatenáctiletý Joan Roig i Diggle byl jako novodobý svatý Tarsicius umučen za rudého teroru španělské občanské války, protože uchovával posvěcené hostie, které měl roznést věřícím. Psal se rok 1936. Po čtyřiaosmdesáti letech od jeho vraždy katolická církev prohlásila tohoto mladého muže za blahoslaveného. Beatifikační obřad v barcelonské bazilice Sagrada Familia vedl v zastoupení papeže Františka místní arcibiskup, kardinál Juan José Omella y Omella.

Poslední slova, jimiž se mladý mučedník obrátil ke svým vrahům, zněla: „Kéž vám Bůh odpustí, já vám odpouštím.“ Jak píše vatikánský deník *L'Osservatore Romano*, posvěcené hostie světil Joanovi barcelonský kněz, který se skrýval před rudými gardami. Mladík je měl rozdělit nejenom v rodině, ale také mezi přáteli a známými. Když v noci 11. září 1936 na dveře Roigových začali tlouct levicoví ozbrojenci, Joan přijal svaté přijímání, aby hostie nebyly znesvěceny. Maminu pozdravil slovy: „Bůh je se mnou“ a následoval své katany na místní hřbitov. Podle očitých svědků během cesty hovořil o víře v Ježíše Krista. Byl obviněn z toho, že chodí do kostela, i když je to zakázáno, a navštěvuje skryté křesťany. Jeho mladý život ukončily výstřely do srdce a zátylku.

Nový blahoslavený se narodil 12. května 1917 v Barceloně v katalánsko-anglické rodině. Základní školu navštěvoval u školských bratří, lyceum absolvoval u piaristů (1927–1934). Byl to uctivý, seriózní a pilný student. Kvůli vážným ekonomickým problémům musela rodina opustit Barcelonu a uchýlit se do přímořského městečka El Masnou. Pro Joana to znamenalo velikou změnu, protože vstoupil do *Federace mladých katalánských křesťanů* a brzy byl jmenován zástupcem v její oblastní radě. Podle jeho životopisce Joan „zemřel, protože se nebál hájit Krista. Jediným důvodem k jeho vraždě byla skutečnost, že byl katolík.“

Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html,
7. 11. 2020

Svatá Jenovéfa Torres Morales

„Byla Božím nástrojem pro lidi osamocené, pro lidi toužící po spřízněné duši a útěše, pro lidi potřebující duchovní a lékařskou péči. To, co odlišovalo její spiritualitu od jiných, byla životodárná modlitba zadostiučinění před Nejsvětější svátostí, jež představovala základ a výchozí bod apoštolátu, který vedla s pokorou, prostotou, sebezapřením a láskou,“ charakterizoval tuto ženu sv. Jan Pavel II. během její kanonizace. Dodejme ještě, že sv. Jenovéfa Torres Morales, jež ve službě druhým našla své životní povolání, žila bezvýhradným odevzdáním se do Boží vůle.

Tato světička přišla na svět 3. ledna 1870 ve sluncem zalité kastilské Almenaře. V rozbřesku jejího života se jí však nad hlavou proháněla temná mračna. Se světlem Kristovým v srdci ovšem všechna zažehнала a prozářila život svůj i svého okolí.

Jenovéfino dětství bylo na hony vzdáleno pohodové idyle. V osmi letech osiřela, do toho oplakala i smrt čtyř svých maličkých bratříčků. Z celé rodiny zůstala jen ona a starší bratr José. Zničehonic na ni přešla veškerá starost o domácnost – v pouhých osmi letech! Musela zanechat školy, výuky katechismu se ovšem nevzdala.

Zhruba dva roky poté se Jenovéfa v životopisech světců, které ve volných chvílích hltala, když zrovna nepracovala nebo v rámci přivýdělnku nevyšivala, dočetla o dobrovolné nutnosti přijímat vždy a za všech okolností Boží vůli. Tato maxima se od té doby začala vinout jako pověstná červená nit jejím životem. V její dětské duši se rozhostil pokoj, který svět neudílí, pokoj, který ji pozvedal na duchu v každodenní tíživé situaci, tíživější o to více, že ji soužily silné bolesti hlavy, jež ji až do smrti neopustily.

Jenovéfa díky tomu přijala bez reptání i další ránu osudu, která na ni dopadla ve 13 letech, kdy se z nevinného vřidku na její dolní končetině vyklubal rakovinný nádor. Lékaři měli jasno – nohu je třeba amputovat, jinak dívka brzy zemře. Na nemocnici neměla peníze, amputaci proto provedli lékaři u ní doma, a tomu odpovídaly i hygienické podmínky a neuskutečněné umrtvení nohy. Kolik bolesti musela Jenovéfa při zákroku vytrpět, ví jen Bůh.

Náhle přestala být soběstačná. Pohybovat se mohla jen s berlemi, a i to ještě s obtížemi. Nepřestala však kolem sebe šířit radost, nepřestala být milá a přívě-

tivá. Své bolesti obětovala Bohu za obrácení hříšníků. Zhruba po dvou letech našla útočiště u valencijských karmelitek, přesněji v sirotčinci jimi vedeném. Setrvala v něm devět let.

Svatá Jenovéfa Torres Morales

Pro Jenovéfu osobně to byl čas pozehaný. Neskonálním přínosem pro ni bylo setkávání s P. Carlosem Ferrisem, jejím duchovním vůdcem, pod jehož moudrým vedením dožrála ve vyspělé křesťanku, schopnou roubovat své bolesti a starosti na Strom života – na Kristův kříž. Toužila po obléknutí karmelitského hábitu, musela se však smířit s odmítnutím, jehož důvod vězel právě v její výrazné fyzické indispozici. Jenovéfa však byla v té době již na takové duchovní výši, že se nezatvrdila a nesplněný sen přijala pokorně jako Boží vůli.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 23

Opustila tedy valencijský sirotčinec, v němž předtím pár let vypomáhala jako laická vychovatelka, a svou pozornost zaměřila z bezprizorních dětí na jinou skupinu potřebných: na vdovy opuštěné vlastními potomky, na osamocené či opovrhované ženy, které nikoho nezajímaly. Svým způsobem do této skupiny kvůli amputované noze patřila i ona – však ji taky pod svou střechu odmítla přijmout švagrová, která se nemínila starat o beznohou ubožačku. Snad i to ji přimělo pomáhat podobně poznamenaným...

Na tuto pomoc nebyla Jenovéfa sama. Pustila se do ní se dvěma přítelkyněmi – Isabelou a Amparou, naladěnými na stejnou notu jako ona. Pronajaly si byt, v němž vedly život podobný životu řeholnímu, s pevnou strukturou a jasným řádem. Společně se modlily, pracovaly (zejména praly a šily), pomáhaly ženám, o nichž věděly, že pomocnou ruku nutně potřebují. Časem se skupinka tří samaritánek začala rozrůstat, což Jenovéfu přimělo uvažovat o založení komunity či rovnou řeholní rodiny.

Někteří lidé se jí snažili přesvědčit o tom, aby pro potřeby svého snažení vyhledala větší objekt, v němž by našla útočiště více žen. Jenovéfě se tento nápad zalíbil. A od slov přešla k činům.

Ženy se v takovémto domě měly cítit jako ve vlastním. První dům otevřela Jenovéfa 2. února 1911 ve Valencii, druhý o rok později v Zaragoze. To už v Jenovéfě i jejich družkách dozrálo rozhodnutí založit řeholní společenství. Od onoho roku 1912 skládaly ženy soukromé sliby. Poté, co v roce 1925 potvrdil novou řeholi zaragozský biskup, skládaly je už veřejně. V roce 1953 pak toto řeholní společenství potvrdil Apoštolský stolec. Kongregace Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a svatých andělů – tak dodnes zní název nově vzniklého společenství. Zkráceně se jeho členkám říká angeličky či andělky.

Jenovéfa se stala jeho první představenou, ač se tomu zprvu vzpírala. „*Kdo jsem já? Ne víc než kdokoli jiný,*“ říkala. Toto založené dílo se mělo čile k světu a v řadě španělských měst byly zakládány domy nové kongregace. Středobodem veškerého života sester se stala Eucharistie, před níž a v níž nacházely sílu ke zvládnutí všech těžkostí, jež jim život při-

které povolal, jaké poklady slávy skrývá křesťanům jeho dědictví.

Evangelium – Jan 1,1-18

Na počátku bylo Slovo, a to Slovo bylo u Boha, a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život, a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvětluje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo, a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlast-

nášel, třeba i v podobě nepřejících lidí. Rozdávaly lásku potřebným ženám, které už tento svět odvrhl, dodávaly jim novou naději, ukazovaly světlo na konci velice dlouhého tmavého tunelu, jímž až doposud kráčely.

Důležitou roli sehrály sestry angeliky i za španělské občanské války, v níž se rudí republikáni zapsali do povědomí mj. četnými zvěrstvy páchanými na zasvěcených osobách. V domech kongregace se ukrývali pronásledovaní kněží a řeholníci, ba i známí laičtí katolíci, kteří by v případě, že by padli do rukou republikánů, sešli ze světa v krutých bolestech. Než zvítězili frankisté, kteří zemi uchránili od decimace katolické církve, zničili republikáni stovky kostelů a klášterů, ale i domů spravovaných kongregací Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a svatých andělů. Sestry tak musely začít znova. Avšak důvěra v Boží Prozřetelnost, vštěpovaná jim stále matkou zakladatelkou, jim pomohla překonat všechna protivenství a velice brzy zahájit v poničených a vyplundrovaných domech opět svou bohu libou činnost.

Jenovéfa šla všem slovy i skutky příkladem: „*Láska se den co den projevuje v dobrotě, vzájemné úctě, pomoci, vlídnosti a malých obětech,*“ říkala a zdůrazňovala nutnost utrpení. Ta slova braly všechny sestry vážně, vzhledem k zdravotnímu stavu „*Anděla samoty*“, jak se Jenovéfě

ní ho nepřijali. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha.

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.

Jan o něm vydával svědectví a volal: „*To je ten, o kterém jsem řekl: »Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.«*“

Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí: Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišla skrze Ježíše Krista.

Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Syn, který spočívá v náručí Otce, ten o něm podal zprávu.

přezdívalo: „*Život bez utrpení je životem bez lásky a láska bez utrpení skomírá.*“

Dlouhá léta byla Jenovéfa první, kdo pomáhal, a poslední, kdo odcházel od svatostánku. Činila tak až do pokročilého věku, navzdory tomu, že se pohybovala po jedné noze, trpěla ustavičnými bolestmi hlavy i jinými tělesnými neduhy, navzdory tomu, že jí síly kvapem ubývaly.

Během svátků Božího narození roku 1954 se zdravotní stav tehdy již čtyřiaosmdesátileté řeholnice rapidně zhoršil. Dne 30. prosince 1955 ji v generálním domě v Zaragoze postihla mozková mrtvice. Následně upadla do kómatu. V tomto stavu dlela až do 5. ledna, než usnula věčným spánkem. Pohřbena byla v kryptě generálního domu, kde spočívala až do roku 1994, kdy sestry nechaly její tělesné pozůstatky vyzvednout a přenést pod oltář nové kaple. Učinily tak v „*předvečer*“ Jenovéfiny beatifikace, kterou čtyřicet let po jejím skonu (29. ledna 1995) vyhlásil Jan Pavel II. Tentýž papež pak blahoslavenou sestru Jenovéfu Torres Morales prohlásil 4. května 2003 na Plaza de Colón v Madridu za svatou.

Její dílo přetrvalo dodnes a užitek z něj mají ženy kupř. i v Mexiku, Kolumbii či Venezuele. Vedou tam domy pro starší ženy, současně vedou rekolekční a poutní domy a učí katechismus na školách a ve farnostech.

Pondělí 21. 12. 2020

6:05 Neboj se doplouť aneb Umění doprovázet (10. díl): Co nás připravuje o pokoj a jak se bránit?
6:30 Na druhý pohled, 4. díl: Odpuštění **8:05** Má vlast: Zámek Holešov II. **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Outdoor Films s Pavlem Kořínkem a Leošem Hustákem (73. díl): Z Kopřivnice na sedmitsicovku Minya Konga (Tibet) **10:55** Kmochův Kolín 2019: Dechový orchestr Harmonie 1872 Kolín **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Exarcha Fjodorov (6. díl): Mezi pravdou a temnotou **13:25** Myanmar – Hora snů **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Bohem zapomenuté kouty **15:10** Noční univerzita: CSA Třešť 2014: přednáška Pavla Fischera – Rodina **7:10** Dopisy z rovnicku **7:50** Adventní koncert smíšeného sboru Marika Singers **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Made in Ružomberok **10:00** O Slunovratu **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Hana a Petr Ulrychovi & Javory Beat na Folkových prázdninách **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Zpravodajské Noeviny: 22. 12. 2020 **14:55** Cvrlikání (81. díl): Ponk **16:05** Ateliér užité modlitby **17:10** Příroda kolem nás: Naši přátelé v ZOO. Žirafy a želvy. **17:25** Velké ticho v Poličanech **17:45** Živě s Noe [P] **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:45** Sedmihlášky (1. díl): Vánoce, Vánoce, skoro-li budete **18:50** O Mlsálkovi (3. díl): Mlsálek a letadlo **19:00** Ceferino Jimémez Malla – Cikán v nebi **19:30** Terra Santa News: 23. 12. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Adorace [L] **21:10** Zachraňme kostely (5. díl): Poutní kostel Navštívení Panny Marie ve Skočích u Žlutic **21:30** Za obzorem **22:05** Noční univerzita: Katka Lachmanová, Pavol Strežo – Změním úděl svého lidu **23:15** Strážce majáku **23:25** Příběhy odvahy a víry: Exarcha Fjodorov (6. díl): Mezi pravdou a temnotou **0:00** Večer chval (83. díl): Brno Worship **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 22. 12. 2020

6:05 CampFest 2018 **6:55** Kulatý stůl: Víra a kultura **8:30** V pohorách po horách (40. díl): Vršatec – Bílé Karpaty **8:40** Vezmi a čti: Prosinec 2020 **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V souvislostech **9:40** Noční univerzita: P. Jan Linhart – Plná slávy? Úvahy o církvi **10:50** Čas pro Malawi **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:50** Proměna duchovního malířství napříč staletími **13:15** Hlubinami vesmíru s dr. Vladimírem Kopeckým Jr.: Astrobiologie, 1. díl **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Na větrné hůrce **14:55** Nebojte se... **16:00** Muzikanti, hrajte **16:25** Poutníci času **16:40** Cvrlikání (37. díl): Kupodivu **17:45** Animovat znamená vdechnout život **18:00** Živě s Noe [P] **18:10** Sedmihlášky (1. díl): Vánoce, Vánoce, skoro-li budete **18:15** O Mlsálkovi (2. díl): Jak nechtěl Mlsálek spinkat **18:25** Cirkus Noeland (29. díl): Roberto, Kekulín a šťastný den **18:55** Hermie a potopa **19:30** Zpravodajské Noeviny: 22. 12. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Buon giorno s Františkem [P] **20:45** Svatá Anežka **21:10** Řeckokatolický magazín [P] **21:30** Za obzorem **22:05** Koncert Hradišťanu a Filharmonie Bohuslava Martinů **0:00** Jako hořčičné zrno (1. díl) **0:50** Terra Santa News: 16. 12. 2020 **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

TELEVIZE DOBRYCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka
TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Středa 23. 12. 2020

6:05 Zpravodajské Noeviny: 22. 12. 2020 **6:25** Noční univerzita: CSA Třešť 2014: přednáška Pavla Fischera – Rodina **7:10** Dopisy z rovnicku **7:50** Adventní koncert smíšeného sboru Marika Singers **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Made in Ružomberok **10:00** O Slunovratu **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Hana a Petr Ulrychovi & Javory Beat na Folkových prázdninách **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Zpravodajské Noeviny: 22. 12. 2020 **14:55** Cvrlikání (81. díl): Ponk **16:05** Ateliér užité modlitby **17:10** Příroda kolem nás: Naši přátelé v ZOO. Žirafy a želvy. **17:25** Velké ticho v Poličanech **17:45** Živě s Noe [P] **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:45** Sedmihlášky (1. díl): Vánoce, Vánoce, skoro-li budete **18:50** O Mlsálkovi (3. díl): Mlsálek a letadlo **19:00** Ceferino Jimémez Malla – Cikán v nebi **19:30** Terra Santa News: 23. 12. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Adorace [L] **21:10** Zachraňme kostely (5. díl): Poutní kostel Navštívení Panny Marie ve Skočích u Žlutic **21:30** Za obzorem **22:05** Noční univerzita: Katka Lachmanová, Pavol Strežo – Změním úděl svého lidu **23:15** Strážce majáku **23:25** Příběhy odvahy a víry: Exarcha Fjodorov (6. díl): Mezi pravdou a temnotou **0:00** Večer chval (83. díl): Brno Worship **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 24. 12. 2020

6:05 Terra Santa News: 23. 12. 2020 **6:30** V ten vánoční čas aneb Permoník a betlémy na ostravském hradě **7:20** Noemova pošta: Prosinec 2020 **9:00** Sedmihlášky (1. díl): Vánoce, Vánoce, skoro-li budete **9:10** Hermie a vánoční dort **9:50** Cirkus Noeland (26. díl): Roberto, Kekulín, Adam a Eva **10:20** Noemova Archa **11:10** Jak se staví betlém? **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:10** P. Vojtěch Kodet – Adventní obnova: Jak prožít Vánoce **12:50** Moudrost mnichů: Recept na muže **13:05** Betlém ve 21. století: Když se tradice snoubí s technologiemi [P] **13:20** Harfa Noemova: Z Vánoční revue **13:50** Vánoční posezení ve skanzenu [P] **14:25** Jesličky svatého Františka **15:40** Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace **16:05** Poletuchy: Na skok do Betléma **16:55** Vánoční ozvěny: Rybova Česká mše vánoční v podání dětí ZUŠ Hodonín a Senica **18:05** Sedmihlášky (2. díl): Štědrý

večer nastal **18:15** Veselé Vánoce **18:45** Poklady pod sněhem **20:35** Přejeme si... **20:50** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (103. díl): Neseme vám tu novinu **22:00** Vigilie ze slavnosti Narození Páně: Dolní Lutyně, kostel sv. Jana Křtitele [L] **23:15** Evangelium podle Matouše: Narození Ježíše Krista **0:20** Vánoční koncert ČFS Brno: Besední dům Brno **1:30** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (67. díl): Vánoční speciál se souborem SLUK – Vinšujeme vám ... **2:55** Grande Moravia Ladislava Pavluše: Tak jsou tady Vánoce **4:30** Betlémské zpívání Radka Žaluda **5:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 25. 12. 2020

6:05 ARTBITR – Kulturní magazín (101. díl) **6:15** Buon giorno s Františkem **7:00** Bůh je s námi **8:30** Sedmihlášky (80. díl): Veselé vánoční hody, Štěstí, zdraví **8:40** Františkovy jesličky: Schola brněnské mládeže **10:00** Mše svatá ze slavnosti Narození Páně: Dolní Lutyně, kostel sv. Jana Křtitele [L] **11:20** České a moravské betlémy (2. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Požehnáni Urbi et Orbi [L] **12:40** Moudrost mnichů: Samostatnost **12:55** Živý betlém: Dřevěné městečko Valašského muzea v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm **13:50** Poklady pod sněhem **15:40** České Vánoce – Rakovnická hra vánoční: Svatováclavský hudební festival 2018 **16:35** Cirkus Noeland (32. díl): Roberto, Kekulín a Betlémská hvězda **17:00** Sedmihlášky (80. díl): Veselé vánoční hody, Štěstí, zdraví **17:05** Tajemství divokého lesa **18:20** U NÁS aneb Od cimbalu o lidové kultuře (103. díl): Neseme vám tu novinu **19:25** Slovenské betlémy (1. díl) **19:50** Přejeme si... **20:05** Za úsvitu vstaneme [P] **21:55** Příběh Marie [P] **23:35** Moudrost mnichů: Recept na zbožnost **23:55** Jak potkávat svět (7. díl): Se Strípkoy **1:15** Vánoční koncert ostravské konzervatoře **2:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 26. 12. 2020

6:05 Betlém ve Španělské kapli v Novém Jičíně **6:15** Vánoční podarunek **6:35** Sedmihlášky (118. díl): Na Vánoce dlouhé noci **6:40** Veselé Vánoce **7:10** Barberbieni **8:10** Za úsvitu vstaneme **10:00** Mše svatá ze svátku sv. Štěpána: kostel sv. Marka, Ostrava-Heřmanice [L] **11:15** Betlém ve 21. století: Když se tradice snoubí s technologiemi **11:25** Moudrost mnichů: Recept na nudu **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Vánoční revue k 60. výročí založení JKG **13:40** Příběh Marie **15:15** Koncert Václava Hudečka **16:20** Polární příběh [P] **18:05** Františkovy jesličky: Schola brněnské mládeže **19:25** Sedmihlášky (118. díl): Na Vánoce dlouhé noci **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Povolání [P] **21:25** Moudrost mnichů: Recept na stres **21:45** O bozích a lidech **23:50** Letem jazzem (6. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové Vánoce“ **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 27. 12. 2020

6:05 Řeckokatolický magazín **6:25** Slovenské betlémy (1. díl) **6:50** Matka měst **7:10** Ježíš pro děti **8:15** Sedmihlásky (3. díl): Já malý přicházím koledovat **8:20** Povolání **9:40** Moudrost mnichů: Recept na vztek a škodolibost **10:00** Mše svatá ze Svátku Svaté rodiny: kostel sv. Jana a Pavla, Místek [L] **11:20** Betlémy v pohraničí: Hledání Proboštovy a Wittigovy inspirace **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Muzikanti, hrajte **13:15** O bozích a lidech **15:20** Jako hořčičné zrno (2. díl) **16:15** Sedmihlásky (3. díl): Já malý přicházím koledovat **16:20** Odvaha otce Karola **17:35** Cirkus Noeland (30. díl): Roberto, Kekulín a dvojník **18:05** Hermie – Vánoční koleda **18:15** Kid [P] **19:30** Moudrost mnichů: Recept na podařený vztah **19:50** Přejeme si... **20:05** Léto s liškou [P] **21:45** Bella **23:15** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (103. díl): Neseme vám tu novinu **0:20** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:35** Má vlast Praha-Žofín: J. J. Ryba: Česká mše vánoční **1:40** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondělí 28. 12. 2020

6:05 Poutníci času **6:20** České a moravské betlémy (2. díl) **6:45** Cirkus Noeland (30. díl): Roberto, Kekulín a dvojník **7:15** Odvaha otce Karola **8:30** Sedmihlásky (83. díl): Stojí kostelíček **8:35** Kid **9:50** Léto s liškou **11:30** Moudrost mnichů: Recept na samotu **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Nevinně o vině **13:10** Borotinské betlémy **13:30** Bella **15:00** Betlémská mláďátka dnes [P] **15:50** V souvislostech **16:15** Barberbieni **17:10** Hermie a jeho přátelé: Zbytečná hádka **17:40** Moudrost mnichů: Recept na přátelství **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:45** Sedmihlásky (83. díl): Stojí kostelíček **18:55** Živý betlém: Dřevěné městečko Valašského muzea v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm **19:50** Přejeme si... **20:05** Don Bosco (1. díl) **21:50** Mise **23:55** Poletuchy: Na skok do Betléma **0:45** Vánoční koncert Tomáše Kočka a Orchestru **1:40** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 29. 12. 2020

6:05 Noční univerzita: Katka Lachmanová, Pavol Strežo – Změním úděl svého lidu **7:15** Dobrá novina, šťastná hodina **7:45** Hermie a lhářka Flo **8:15** Svatá Kateřina Sienská **8:45** Cirkus Noeland (31. díl): Roberto, Kekulín a detektivní kancelář **9:10** Sedmihlásky (81. díl): Pásli ovce pastýři **9:15** Moudrost mnichů: Recept na podařený vztah **9:35** V souvislostech **10:00** Don Bosco (1. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:10** Muzikanti, hrajte **13:05** Mise **15:05** Se sládkem [P] **16:00** Noemova archa **16:50** MFF Strážnice 2015: Vyšla hvězda na kraj světa **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:45** Sedmihlásky (81. díl): Pásli ovce pastýři **18:50** Vánoční koncert skupiny

Poutníci **19:50** Přejeme si... **20:05** Don Bosco (2. díl) **21:50** Moudrost mnichů: Práva žen, práva matek **22:10** Bůh v Krakově **23:50** Fatima – Poslední tajemství **1:10** Terra Santa News: 23. 12. 2020 **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 30. 12. 2020

6:05 Vánoční podarůnek **6:25** Jesličková pobožnost z Oščadnice **7:50** Sedmihlásky (85. díl): Dyž Panna Maria **7:55** Vánoční ozvěny: Rybova Česká mše vánoční v podání dětí ZUŠ Hodonín a Senica **9:00** Moudrost mnichů: Autorita otce **9:20** Generální audience papeže Františka [L] **10:20** Veselé Vánoce **10:50** Znovu v Nazaretu: Archeologie a tradice Ježíšova města **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:10** ARTBITR – Kulturní magazín (101. díl) **12:25** Bůh v Krakově **14:10** Don Bosco (2. díl) **15:50** Za obzorem s Taťjanou Medveckou **16:20** Bůh je s námi **17:50** Sedmihlásky (85. díl): Dyž Panna Maria **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:50** 20 let Akademie Václava Hudečka: Luhačovice **19:15** Moudrost mnichů: Recept na výchovu **19:30** Terra Santa News: 30. 12. 2020 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Motýlí cirkus **20:30** Místní hrdina **22:20** Grande Moravia Ladislava Pavluše: Tak jsou tady Vánoce **0:00** Generální audience papeže Františka **0:20** Vánoční koncert skupiny Poutníci **1:15** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 31. 12. 2020

6:05 Jako hořčičné zrno (2. díl) **6:55** Terra Santa News: 30. 12. 2020 **7:15** Sedmihlásky (88. díl): Loutna česká – Předmluva **7:20** Za obzorem s Taťjanou Medveckou **7:45** Motýlí cirkus **8:10** Místní hrdina **10:05** Zlaté opojení [P] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:10** Silvestr na faře **13:50** Maktub **15:55** Chaplín na kolečkových bruslích [P] **16:25** Sedmihlásky (88. díl): Loutna česká – Předmluva **16:30** ARTBITR – Kulturní magazín (101. díl) **16:40** Moudrost mnichů: Recept na výchovu **17:00** První nešpory ze slavnosti Matky Boží Panny Marie z baziliky sv. Petra v Římě [L] **18:20** Jak potkávat svět (59. díl): S Marií Rottrovou **19:45** Přejeme si... **20:05** Silvestr v karanténě [P] **21:40** Přejeme si... Silvestrovský speciál [L] **0:00** Mše svatá z baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Sv. Hostýně [L] **1:15** Benefiční koncert Pavla Helana pro Mary's Meals: Praha **2:50** Klasika folk-lorně: Rožnov pod Radhoštěm **4:20** Jak potkávat svět (61. díl): S Prague Cello Kvartet.

Pátek 1. 1. 2021

6:05 Noční univerzita: Panna Maria učednice – P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm. **7:00** Cirkus Noeland (34. díl): Roberto, Kekulín a kouzelné hodiny **7:30** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **7:40** Maktub **9:40** Moudrost mnichů: Ideál matky **10:00** Mše svatá ze Slavnosti Matky Boží, Panny Marie z baziliky sv. Petra v Římě [L] **11:35** Poselství

svatých: Marie, Matka Ježíšova **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** Popelka Nazaretská **13:05** Mexiko – země indiánů [P] **13:20** Zahrada Mariánská – Zvěstování: kostel Navštívení Panny Marie, Lechovice **14:25** Chiara Luce Badano – Neobyčejný příběh obyčejné dívky **15:10** Svatá Kateřina Sienská **15:35** Sedmihlásky (86. díl): Maria, Maria **15:45** Psi život [P] **16:30** Slavnostní uvedení nové mariánské písně na lořetánské zvonkohře **18:00** Putování tučňáků [P] **19:30** Moudrost mnichů: Rodinné hádky **19:50** Přejeme si... **20:05** Velký příběh o lásce: Hudební dramaturgie nejen vánočního příběhu [P] **21:40** Život nikdy nekončí **23:15** Má vlast: Kroměříž **0:40** Fatima: Poselství Rusku **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 2. 1. 2021

6:05 Vánoční revue k 60. výročí založení JKGO **7:25** Odvaha otce Karola **8:45** Cirkus Noeland (34. díl): Roberto, Kekulín a kouzelné hodiny **9:15** Noemova archa **10:05** Putování tučňáků **11:35** ARTBITR – Kulturní magazín (101. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:10** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (19. díl): Novoroční koncert Hradištanu **13:10** Radovan Lukavský stoletý [P] **13:55** Život nikdy nekončí **15:30** Koncert skupiny KAMELOT [P] **17:30** Příběhy odvahy a víry: Svatý Serafím (7. díl): Na zemi anděl, v nebi člověk **18:00** Cvrlikání SPECIÁL (76. díl): Spirituál kvintet **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Pěšky bez hranic **21:00** Pouť: (The Way, 2010) **23:10** Jak potkávat svět (74. díl): S multiinstrumentalistou Michalem Žáčkem **0:35** Znovu v Nazaretu: Archeologie a tradice Ježíšova města **1:30** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 3. 1. 2021

6:05 U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře (17. díl): Vánoce se Soláněm **7:00** Poklady pod sněhem **8:55** Sedmihlásky (82. díl): Na záhumnů + Sedí vrabček **9:05** Pěšky bez hranic **10:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **11:25** Vezmi a čti: Prosinec 2020 **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:45** Pouť (The Way, 2010) **15:00** Mše svatá s věčnými sliby sestry Noemi: kostel sv. Vojtěcha v Opavě [L] **16:35** Jako hořčičné zrno (3. díl) **17:25** Muzikanti, hrajte: Vánoční koncert DH Májovanka [P] **18:30** Sedmihlásky (82. díl): Na záhumnů + Sedí vrabček **18:40** Cirkus Noeland (35. díl): Roberto, Kekulín a svatý František **19:05** Svatá Kateřina Sienská **19:35** Příroda kolem nás: Hadilov pisař a daňčí říje na Vysočině **19:50** Přejeme si... **20:05** Dvě koruny: Svatý, jakého svět neznal [P] **21:45** Řád **23:25** Má vlast: Vánoční koncert z kostela sv. Šimona a Judy v Praze **0:50** Vánoční posezení ve skanzenu **1:20** Polední modlitba Sv. otce Františka **1:35** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondělí 4. 1. 2021

6:05 Noční univerzita: P. Josef Hurt – Biskup Štěpán Trochta **7:05** Indie: Jeden **7:35** Outdoor Films s Marcelou Krpovou (76. díl): Uganda, Rwanda **8:50** Sedm divů v Těrchově [P] **9:30** V pohorách po horách (40. díl): Vršatec – Bílé Karpaty **9:40** Moudrost mnichů: Recept na muže **10:00** Řád **11:40** Sedmihlásky (146. díl): Tulemy se **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple na Salaši [L] **12:50** Příběhy odvahy a víry: Svatý Serafím (7. díl): Na zemi anděl, v nebi člověk **13:20** Výpravy do divočiny: Afrika Dr. Emila Holuba **14:25** Můj chrám: Prof. Royt, prorektor Univerzity Karlovy, v katedrále sv. Víta **14:45** Betlém ve 21. století: Když se tradice snoubí s technologiemi **14:55** Noční univerzita: CSA Třešť 2014: přednáška Hany Imlaufové – Vztahy **16:00** V souvislostech **16:25** Dvě koruny: Svatý, jakého svět neznal **18:05** Ve zmi a čti: Prosinec 2020 **18:20** O Mlsáčkovi (4. díl): Jak Kund'aba s Puclíkem přejeli Mlsáčkovi ocásek **18:30** Sedmihlásky (146. díl): Tulemy se **18:40** Etiopie: Naděje existuje na druhé straně [P] **19:10** Alibaba na Mohelnickém dostavníku **19:35** Moudrost mnichů: Recept na muže **19:50** Přejeme si... **20:05** Biblická studna [L] **21:10** ARTBITR – Kulturní magazín (102. díl) [P] **21:20** Vánoční ozvěny: Rybova Česká mše vánoční v podání dětí ZUŠ Hodonín a Senica **22:30** Kulatý stůl: Workoholismus na vzestupu? **0:10** Stíny na kolébce – Afrika **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 5. 1. 2021

6:05 Pro víta mundi: Mons. František V. Lobkowicz **6:50** Všade dobre, v Terchovej najlepšie!: Jánošíkove dni v Terchovej 2020 **7:45** Hlubinami vesmíru s dr. Vladimírem Kopeckým Jr.: Astrobiologie, 1. díl **8:25** Indonésie: Povolání žit spolu **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Moudrost mnichů: Recept na zdrženlivost **9:30** V souvislostech **9:55** Ateliér užitě modlitby **11:00** Vánoční Devítka: Záznam z vánočního koncertu kapely Devítka v ostravském klubu Parník **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Ruce Panny Marie **13:30** Historie a současnost Matice svatohostýnské **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Muzikanti, hrajte: Vánoční koncert DH Májovanka **15:40** Hovory z Rekovic: Karel Loprais **16:00** Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst! **16:15** Vánoční posezení ve skanzenu **16:50** Znovu v Nazaretu: Archeologie a tradice Ježíšova města **17:45** Živě s Noe [P] **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:45** O Mlsáčkovi (5. díl): Mlsálek a nafukovací míč [P] **18:50** Svatá Kateřina Sienká **19:15** Moudrost mnichů: Recept na zdrženlivost **19:30** Zpravodajské Noeviny: 5. 1. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Klapka [P] **21:05** Velehradská zastavení: Díl 7. – Cestami ekumenismu **21:15** Řeckokatolický magazín [P] **21:30** Za obzorem **22:05** Varhanní koncert: kostel sv. Michaela Archanděla v Hlohovci **22:30** Cesta k církvi – Život a osud otce Alexandra Meně **23:35** Terra Santa News: 30. 12. 2020 **0:00** Jako hořčičné zrno (3. díl) **0:50** Diakonie ve Valašském Meziříčí – Žijeme tu s vámi! **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 6. 1. 2021

6:05 Pro víta mundi: Leo Židek **6:55** Zpravodajské Noeviny: 5. 1. 2021 **7:15** Noční univerzita: CSA Třešť 2014: přednáška Hany Imlaufové – Vztahy **8:20** Jezuitské redukce v Paraguai **8:40** Moudrost mnichů: Recept na zbožnost **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Sedmihlásky (5. díl): My tři králové, jdeme k vám **9:15** Radovan Lukavský stoletý **10:00** Mše svatá ze slavnosti Zjevení Páně

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.

■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

z baziliky sv. Petra v Římě [L] **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Zpravodajské Noeviny: 5. 1. 2021 **12:30** Den na koncilu: Událost, která změnila církev **13:25** 600. výročí obce Mojš [P] **13:40** Příroda kolem nás: Hadilov pisař a daňčí říje na Vysočině **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Tři mušketýři: MFF Strážnice 2017 **16:25** Svobodný člověk Václav Malý **16:55** Biblická studna **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** O Mlsáčkovi (6. díl): Jak Mlsáčka boľely zuby **18:25** Sedmihlásky (5. díl): My tři králové, jdeme k vám **18:30** Mezi pražci (92. díl): Prosinec 2020 **19:15** Moudrost mnichů: Recept na zbožnost **19:30** Terra Santa News: 6. 1. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Adorace [L] **21:15** Mexiko – země indiánů **21:30** Za obzorem **22:05** Noční univerzita: Marek Macák – Jiným nablízku [P] **22:45** Příběhy odvahy a víry: Svatý Serafím (7. díl): Na zemi anděl, v nebi člověk **23:15** Bible pro Severní Koreu **23:55** Adopce srdce **0:30** Skryté poklady: Christian **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 7. 1. 2021

6:05 Pro víta mundi: Luboš Nágl **6:50** Etiopie: Naděje existuje na druhé straně **7:25** Terra Santa News: 6. 1. 2021 **7:50** Jako hořčičné zrno (3. díl) **8:40** Moudrost mnichů: Recept na nudu **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst! **9:30** Kulatý stůl: Workoholismus na vzestupu? **11:10** Zpravodajské Noeviny: 5. 1. 2021 **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:10** V pohorách po horách (40. díl): Vršatec – Bílé Karpaty **12:20** Letem jazzem (6. díl): Pořad nejen pro milovníky jazzu na téma „jazzové Vánoce“ **13:30** Momentka z ostrova krásy: Korsika **13:40** Poutníci času (3. díl): S Jaroslavem Šimou **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Slavnostní vyhlášení vítězů XVIII. Mezinárodního festivalu outdoorových filmů **16:40** Večeře u Slováků: Svátek Křtu Páně [P] **17:10** Živě s Noe [P] **17:25** Modlitba růžence, kaple Telepace v Ostravě [L] **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **18:45** Moudrost mnichů: Recept na nudu **19:00** Ovečky: Svátek Křtu Páně [P] **19:30** Zpravodajské Noeviny: 7. 1. 2021 [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Jak potkávat svět (81. díl) [L] **21:30** Za obzorem **22:05** Pod lampou [P] **0:10** Vánoční koncert skupiny Poutníci **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 8. 1. 2021

6:05 Pro víta mundi: MUDr. Bendito Garcia N'Dua **6:45** Zpravodajské Noeviny: 7. 1. 2021 **7:10** České Vánoce – Rakovnická hra vánoční: Svatováclavský hudební festival 2018 **8:05** Od Františka k Františkovi **8:40** Moudrost mnichů: Recept na stres **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Jánošíkove dni v Terchovej 2019 **9:55** Vánoční podarůnky **10:15** Biblická studna **11:20** ARTBITR – Kulturní magazín (102. díl) **11:35** Živě s Noe [L] **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá

z kaple Telepace [L] **12:50** Mexiko – země indiánů **13:05** Zeno Kaprál, básník **13:35** Alibaba na Mohelnickém dostavníku **14:00** Za obzorem [L] **14:35** Naše Horní Lideč **15:25** Etiopie: Naděje existuje na druhé straně **16:00** Zpravodajské Noeviny: 7. 1. 2021 **16:25** Filipíny – SILSILA – Ve spojení s Všemohoucím **16:55** Klapka **18:00** Živě s Noe [P] **18:15** Sedmihlásky (146. díl): Tulemy se **18:20** O Mlsáčkovi (8. díl): Jak začal Mlsálek trénovat na zimní olympiádu **18:30** Útulek svatého Juana Diega **18:45** Poletuchy: Na skok do Betléma **19:35** Moudrost mnichů: Recept na stres **19:50** Přejeme si... **20:05** Kulatý stůl: Kulatý stůl [L] **21:40** Za obzorem **22:15** Cvrlikání (31. díl): Quanti Minoris **23:25** Santiago Gapp **0:00** Záliv svatých **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 9. 1. 2021

6:05 Pro víta mundi: Petr Leviček **6:45** Příroda kolem nás: Hadilov pisař a daňčí říje na Vysočině **7:05** Poutníci času (3. díl): S Jaroslavem Šimou **7:25** Sedmihlásky (146. díl): Tulemy se **7:30** Cirkus Noeland (35. díl): Roberto, Kekulín a svatý František **7:55** Ovečky: Svátek Křtu Páně **8:20** Barberbieni **9:20** GOODwillBOY IV. (13. díl) **10:00** V posteli POD NEBESY V. (2. díl) **10:55** Veselé Vánoce **11:25** Moudrost mnichů: Recept na vztek a škodolibost **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Pod lampou **14:10** Továrna mezi vodami **14:50** Cenakolo – svědectví o Láscce, milosrdenství a přátelství **15:30** Setkání citeristů v Lukově **15:50** Plzeňáci: MFF Strážnice 2019 **17:25** Příběhy odvahy a víry: Petr Čaadajev (8. díl): Bláznova obhajoba **18:00** Mše svatá z kaple Telepace [L] **19:00** Můj chrám: Prof. Royt, prorektor Univerzity Karlovy, v katedrále sv. Víta **19:15** Moudrost mnichů: Recept na vztek a škodolibost **19:30** V souvislostech [P] **19:50** Přejeme si... **20:05** Hlubinami vesmíru s dr. Vladimírem Kopeckým Jr.: Astrobiologie, 2. díl [P] **20:45** V pohorách po horách (42. díl): Poludňový Grůň – Malá Fatra **21:00** Mezi pražci (93. díl): Leden 2021 [P] **21:50** Mobil **22:45** Papež František: Můj život **23:30** Za obzorem **0:05** Harfa Noemova: A. Dvořák – Mše D dur **0:25** Za obzorem **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 10. 1. 2021

6:05 Pro víta mundi: Jan Bartoš **6:50** Řeckokatolický magazín **7:05** Ján Miho – heligonkář a folklorista **7:40** Mexiko – země indiánů **7:50** Betlém ve 21. století: Když se tradice snoubí s technologiemi **8:00** Večeře u Slováků: Svátek Křtu Páně **8:30** Jak potkávat svět (81. díl) **10:00** Mše svatá ze svátku Křtu Páně [L] **11:05** Moudrost mnichů: Recept na stres **11:20** V pohorách po horách (71. díl): Moravský kras – Dražanská vrchovina **11:30** ARTBITR – Kulturní magazín (102. díl) **11:45** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Zpravodajský souhrn uplynulého týdne **13:25** Muzikanti, hrajte **14:00** Hlubinami vesmíru s dr. Vladimírem Kopeckým Jr.: Astrobiologie, 2. díl **14:45** Jako hořčičné zrno (4. díl) **15:35** Noční univerzita: Marek Macák – Jiným nablízku **16:10** Příroda kolem nás: Lovy na Konopišti a procházka z pole do lesa **16:25** Na úsvitu společných dějin **17:00** Cirkus Noeland (1. díl): Roberto a Kekulín se stěhují do cirkusu **17:25** Hermie a potopa **17:55** Sedmihlásky (152. díl): Zdalo se mi **18:00** Ovečky: Svátek Křtu Páně **18:30** Moudrost mnichů: Recept na stres **18:45** Přejeme si... **19:00** Zpíváme Ježíškovi [L] **20:35** Jan Pavel II. – hledal jsem vás **22:10** V souvislostech **22:35** Klapka **23:40** Za obzorem **0:15** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:30** Za obzorem **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 21. 12. o 17:30 hod.:

Doma je doma (La Gioia)

Moderátorka Martina Ostatníková privíta vo sviatočne vyzdobenom štúdiu hudobné zoskupenie – pop operné trio La Gioia. Piesňami a rozpráváním nás naladia na záver príprav na vianočné sviatky.

Utorok 22. 12. o 21:15 hod.:

Benedikt XVI. – Emeritný pápež (dokument)

Mnohí ľudia, ktorí pápeža Benedikta XVI. bližšie nepoznali, sa ešte aj dnes mylne nazdávajú, že bol prísny, tvrdý až rigidný, dokonca spiatočnický. V dokumente sa dozvieme podrobnejšie o jeho reformách, vzťahu k ľuďom, k Cirkvi a k Ježišovi.

Streda 23. 12. o 19:00 hod.:

Svätá rodina hľadá príbytok

Posledný deň predvianočného deviatnika.

Štvrtok 24. 12. o 19:30 hod.: Chlieb z neba (film)

Na Štedrý deň nájdú dvaja bezdomovci na skládke malé dieťa. Be-

ru ho do nemocnice, ale tam žiaden z lekárov dieťa nevidí. Čoskoro sa zistí, že z nejakého dôvodu dieťa niektorí vidia, iní nie. Mimoriadna udalosť sa rýchlo šíri.

Piatok 25. 12. o 20:00 hod.: Svätá rodina (film)

Svätá rodina je príbeh inšpirácie a nádeje, milosrdenstva a pomsty v rokoch predtým, ako sa Ježiš stal človekom, ktorý napokon navždy zmenil smerovanie ľudstva.

Sobota 26. 12. o 20:00 hod.:

Príbeh Márie (film)

Príbeh Márie je životopisný film o slepej a nepočujúcej dievčine, ktorá sa naučila normálne žiť vďaka starostlivosti a trpezlivosti jednej reholnej sestry.

Nedeľa 27. 12. o 10:00 hod.:

Svätá liturgia z Michaloviec

Priamy prenos z baziliky Zoslania Ducha Svätého za účasti štátneho sekretára Svätej stolice, kardinála Pietra Parolina.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

19. – 26. PROSINCE 2020

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 20. 12.		PO 21. 12.		ÚT 22. 12.		ST 23. 12.		ČT 24. 12.		PÁ 25. 12.		SO 26. 12.	
Antifona	122	131	122	131	122	131	122	131	122	131	154	167	1617	1832
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	122	131	122	131	122	131	122	131	122	131	154	167	1617	1832
Antifony	116	124	124	134	125	134	125	134	150	163	160	174	1618	1833
Žalmy	1137	1264	1152	1280	1167	1297	1183	1313	1199	1331	813	914	813	914
Krátké čtení a zpěv	116	125	139	152	143	155	146	159	150	163	161	174	1618	1834
Antifona k Zach. kantiku	117	125	140	152	143	156	146	159	150	163	161	175	1619	1834
Prosby	117	125	140	152	143	156	147	159	150	163	161	175	1619	1834
Závěrečná modlitba	117	126	140	153	143	156	147	160	151	164	162	175	1619	1835
Modlitba během dne:														
Hymnus	123	133	123	133	123	133	123	133	123	133	155	168	155	168
Antifony	124	133	124	133	124	133	124	133	124	133	156	169	156	169
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	162	176	1234	1370
Krátké čtení	118	126	141	153	144	157	147	160	151	164	164	178	1619	1835
Závěrečná modlitba	117	126	140	153	143	156	147	160	151	164	164	179	1619	1835
Nešpory:														
Hymnus	121	130	121	130	121	130	121	130	121	130	157	170	153	166
Antifony	114	123	119	128	124	134	125	134	125	134	157	170	165	185
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1161	1291	1177	1308	1193	1324	157	171	165	181
Kr. čtení a zpěv	115	123	119	128	142	154	145	158	148	161	159	172	167	183
Ant. ke kant. P. M.	135	147	139	151	142	154	145	158	149	162	159	173	168	183
Prosby	115	123	119	128	142	155	145	158	149	162	159	173	168	183
Záv. modlitba	117	126	117	126	140	153	143	156	147	160	160	174	169	184
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1238	1374	1242	1379

Liturgická čtení

Neděle 20. 12. – 4. neděle adventní

1. čt.: 2 Sam 7,1–5.8b–12.14a.16
 Ž 89(88),2–3.4–5.27+29
 Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.*)
 2. čt.: Řim 16,25–27
 Ev.: Lk 1,26–38

Pondělí 21. 12. – připomínka sv. Petra Kanisía

1. čt.: Pis 2,8–14 nebo Sof 3,14–18a
 Ž 33(32),2–3.11–12.20–21
 Odp.: 1a.3a (*Radujte se, spravedliví, z Hospodina, zpívejte mu píseň novou.*)
 Ev.: Lk 1,39–45

Úterý 22. 12. – ferie

(v českobudějovické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrál)

1. čt.: 1 Sam 1,24–28
 1 Sam 2,1,4–5.6–7.8abcd
 Odp.: srov. 1a (*Srdce mé jása v Bohu, mém spasiteli.*)
 Ev.: Lk 1,46–56

Středa 23. 12. – připomínka sv. Jana Kentského

1. čt.: Mal 3,1–4.23–24
 Ž 25(24),4–5ab.8–9.10+14
 Odp.: Lk 21,28 (*Vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykopení.*)
 Ev.: Lk 1,57–66

Čtvrtek 24. 12. – ferie (ráno)

1. čt.: 2 Sam 7,1–5.8b–12.14a.16
 Ž 89(88),2–3.4–5.27+29
 Odp.: srov. 2a (*O tvém milosrdenství, Hospodine, na věky budu zpívat.*)
 Ev.: Lk 1,67–79

večer:

1. čt.: Iz 62,1–5
 Ž 89(88),4–5.16–17.27+29
 Odp.: 2a (*Na věky chci zpívat o Hospodinových milostech.*)
 2. čt.: Sk 13,16–17.22–25
 Ev.: Mt 1,1–25

v noci:

1. čt.: Iz 9,1–3.5–6
 Ž 96(95),1–2a.2b–3.11–12.13
 Odp.: Lk 2,11 (*Dnes se nám narodil Spasitel, Kristus Pán.*)
 2. čt.: Tit 2,11–14
 Ev.: Lk 2,1–14

za svítání:

1. čt.: Iz 62,11–12
 Ž 97(96),1+6.11–12
 Odp.: *Světlo dnes zazáří nad námi, neboť se nám narodil Pán.*
 2. čt.: Tit 3,4–7
 Ev.: Lk 2,15–20

Pátek 25. 12. – slavnost Narození Páně

1. čt.: Iz 52,7–10
 Ž 98(97),1.2–3ab.3cd–4.5–6
 Odp.: 3c (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)
 2. čt.: Žid 1,1–6
 Ev.: Jan 1,1–18

Sobota 26. 12. – svátek sv. Štěpána

1. čt.: Sk 6,8–10; 7,54–60
 Ž 31(30),3cd–4.6+8ab.16bc–17
 Odp.: 6a (*Do tvých rukou, Hospodine, svěruji svého ducha.*)
 Ev.: Mt 10,17–22

Liturgická čtení

Neděle 27. 12. – svátek Svaté rodiny

Ježíše, Marie a Josefa

1. čt.: Sir 3,3-7.14-17a (řec. 2-6.12-14)

Ž 128(127),1-2.3.4-5

Odp.: 1 (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina, kdo kráčí po jeho cestách.*)

2. čt.: Kol 3,12-21

nebo:

1. čt.: Gn 15,1-6; 21,1-3

Ž 105(104),1-2.3-4.5-6.8-9

Odp.: 7a.8a (*Hospodin sám je náš Bůh, pamatuje věčně na svoji smlouvu.*)

2. čt.: Žid 11,8.11-12.17-19

Ev.: Lk 2,22-40

Pondělí 28. 12. – svátek sv. Mladáček

1. čt.: 1 Jan 1,5-2,2

Ž 124(123),2-3.4-5.7b-8

Odp.: 7a (*Naše duše vyvázla jako pták z píáčnickovy léčky.*)

Ev.: Mt 2,13-18

Úterý 29. 12. – připomínka sv. Tomáše

Becketa

1. čt.: 1 Jan 2,3-11

Ž 96(95),1-2a.2b-3.5b-6

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,22-35

Středa 30. 12. – šestý den v oktávu

Narození Páně

1. čt.: 1 Jan 2,12-17

Ž 96(95),7-8a.8b-9.10

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Lk 2,36-40

Čtvrtek 31. 12. – připomínka

sv. Silvestra I.

1. čt.: 1 Jan 2,18-21

Ž 96(95),1-2.11-12.13

Odp.: 11a (*Radujte se, nebesa, zajásej, země!*)

Ev.: Jan 1,1-18

večer:

1. čt.: Gn 1,14-18 nebo Nm 6,22-27

Ž 8,2a+4-5.6-7.8-9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodné je tvé jméno po celé zemi!*)

2. čt.: 1 Kor 7,29-31 nebo Jak 4,13-15

Ev.: Mt 6,31-34 nebo Lk 12,35-40

Pátek 1. 1. – slavnost Matky Boží,

Panny Marie

1. čt.: Nm 6,22-27

Ž 67(66),2-3.5.6+8

Odp.: 2a (*Bože, buď milostiv a žehnej nám!*)

2. čt.: Gal 4,4-7

Ev.: Lk 2,16-21

Sobota 2. 1. – památka sv. Basila

Velikého a Řehoře Nazíanského

1. čt.: 1 Jan 2,22-28

Ž 98(97),1.2-3ab.3cd-4

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,19-28

Programové tipy TV LUX od 28. 12. 2020 do 3. 1. 2021

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA. Viac informácií na www.tvlux.sk

Pondelok 28. 12. o 17:00 hod.:

Svätá Brigita Švédska 1/2 (film)

Manželka. Matka. Mystička. Svätica. Svätá Brigita Švédska, rehoľníčka zo 14. storočia, spolupatrónka Európy, jedna z najplodnejších katolíckych osobností. Tento pôvodný hraný dokumentárny film z EWTN nám priblíži jej život a výnimočné povolanie ako vzor modlitby a lásky.

Utorok 29. 12. o 17:00 hod.:

Svätá Brigita Švédska 2/2 (film)

Svätá Brigita Švédska prežila svoj život v neustálej službe chudobným a chorým. Vďaka daru zjavení a prorociev, ktorým ju Boh obdaroval, neprestávala napomínať a povzbudovať svojimi listami a radami mocných, kráľov, šľachtu, vrátane pápežov a cirkevných autorít.

Streda 30. 12. o 16:55 hod.:

Prostonárodná vianočná omša

Dokument predstavuje štylizovanú kompozíciu sakrálnej hudby a výtvarného umenia. Prostonárodná vianočná omša je zo zbierky Andreja Kmeťa «Prostonárodné vianočné piesne». Účinkujú Slovenský spevácky zbor ADOREMUS a členovia Slovenského komorného orchestra.

Štvrtok 31. 12. o 20:00 hod.:

Ako Pán Boh dá (film)

Ako Pán Boh dá je talianska filmová komédia od režiséra Edoarda Falconeho, plná vtipných dialógov a trefných pohľadov na spoločenskú či sociálne schémy s optimistickým posolstvom, že je dôležité len jednoducho veriť.

Piatok 1. 1. o 20:00 hod.:

Máriina krajina (film)

Tajný agent dostáva špeciálnu misiu. Má na planéte vypočít' viacero svedkov tvrdiacich, že komunikujú s dávno mŕtvymi ľuďmi. Ježiša Krista nazývajú «Brat» a Pannu Máriu volajú «Matka». Ide tu o mega podvod, alebo majú tí čudáci predsa len pravdu? Čo ak sme naozaj deťmi Boha a môžeme ho nazvať Otcom?

Sobota 2. 1. o 20:00 hod.:

Staromódny (film)

O vzťahu dvoch ľudí, ktorí sa pokúšajú navzájom sa zblížiť «staromódnym» spôsobom.

Nedeľa 3. 1. o 20:45 hod.:

Tradičné Vianoce Pastierov

Vianočné koledy priamo zo Šumiaci zpod Kráľovej holi v podaní horehronských chlapov a FS Šumiacan.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

26. PROSINCE 2020 – 2. LEDNA 2021

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 27. 12.	PO 28. 12.	ÚT 29. 12.	ST 30. 12.	ČT 31. 12.	PÁ 1. 1.	SO 2. 1.							
Antifona	170	186	1624	1840	154	167	154	167	154	167	193	211	1734	1953
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	171	187	1625	1840	154	167	154	167	154	167	193	212	1734	1953
Antifony	171	187	1625	1841	180	197	184	201	188	206	195	213	906	1014
Žalmy	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	813	914	906	1014
Krátké čtení a zpěv	172	188	1625	1841	180	197	185	202	188	206	195	213	1735	1954
Antifona k Zach. kantiku	172	188	1626	1841	181	198	185	202	189	206	195	213	1275	1413
Prosby	172	188	1626	1842	181	198	185	202	189	207	195	214	1724	1943
Závěrečná modlitba	173	189	1626	1842	181	198	185	203	190	207	196	214	1275	1414
Modlitba během dne:														
Hymnus	155	168	155	168	155	168	155	168	155	168	155	168	155	168
Antifony	156	169	156	169	156	169	156	169	156	169	156	169	156	169
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	1265	1403	911	1019
Krátké čtení	173	190	1627	1843	182	199	186	203	190	208	196	215	206	226
Závěrečná modlitba	173	189	1626	1842	181	198	185	203	190	207	196	214	206	225
Nešpory:														
SO 26. 12.														
Hymnus	153	166	153	166	153	180	153	180	153	180	191	209	197	216
Antifony	169	185	174	191	165	180	165	180	165	180	192	210	198	216
Žalmy	1649	1866	1661	1878	165	181	165	181	165	181	1649	1866	1661	1878
Kr. čtení a zpěv	169	185	175	191	179	196	183	200	187	204	192	210	199	217
Ant. ke kant. P. M.	170	185	175	191	179	196	183	200	187	205	192	210	199	217
Prosby	170	186	175	192	179	196	183	200	187	205	193	211	199	217
Žáv. modlitba	173	189	173	189	180	197	181	198	185	203	196	214	196	221
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1238	1374	1238	1374	1238	1374	1238	1374	1242	1379

Pondelok 4. 1. o 22:30 hod.:

Moja misia magazín

Môže sa stať športovec misionárom? Iste, hoci to nebýva časté. O tom, ako sa to podarilo misijnej sestre Jaroslave Staršej z Kongregácie služobníč Ducha Svätého, sa porozprávame v relácii Moja misia magazín. Moderuje Marek Vaňuš SVD.

Utorok 5. 1. o 22:15 hod.:

Láska a rodičovstvo / Antikoncepčia (dokumentárny cyklus)

Jej skryté zdravotné riziká, vplyv na život, psychiku ženy a nakoniec aj kvalitu vzťahu. Je dnes možné ovplyvniť počet detí v rodine aj inak? Ako si to vlastne predstavoval Boh? Skúsenosti manželov prezradia viac vo štvrtjej časti seriálu.

Streda 6. 1. o 9:30 hod.:

Svätá omša z Vatikánu

Priamy prenos na slávnosť Zjavenia Pána, celebruje Svätý otec František.

Štvrtok 7. 1. o 12:50 hod.:

Svätý Ignác z Loyoly (film)

Film prináša ľudský pohľad na sv. Ignáca z Loyoly - zakladate-

ľa jezuitov, prezývaného aj „svätcom druhej šance“. Je napínavým príbehom skutočného muža, vojaka. Jeho dielo - Duchovné cvičenia - pomohlo množstvu hľadajúcich urobiť životné rozhodnutie.

Piatok 8. 1. o 22:20 hod.:

Quo vadis (Sila bratstva)

Prečo je dôležité neostať sám, vydá svedectvo mladý kňaz, skialpinista a vášnivý hokejista Mário Brežňan. Tímový duch nie je dôležitý len v hokejovom mužstve, či v seminári...

Sobota 9. 1. o 20:30 hod.:

Don Camillo 1/5 (film)

Rozpráva sa s Bohom, ale riadi sa vlastnou intuíciou. Fernandez ako farár bojujúci proti červenému zlu, ktoré zaplavuje Taliansko. Don Camillo je farárom v talianskom mestečku, ktoré sa snažia ovládnuť komunisti, ktorým prekáža, akú moc majú farárov slová.

Nedeľa 10. 1. o 10:00 hod.:

Svätá omša

Priamy prenos na slávnosť Krstu Krista Pána.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

2. - 9. LEDNA 2021

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 3. 1.		PO 4. 1.		ÚT 5. 1.		ST 6. 1.		ČT 7. 1.		PÁ 8. 1.		SO 9. 1.	
Antifona	154	167	154	167	154	167	226	248	226	248	226	248	226	248
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	154	167	154	167	154	167	226	248	226	248	226	248	226	248
Antifony	201	220	935	1046	950	1062	233	255	981	1097	998	1115	1014	1132
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	813	914	981	1097	998	1115	1014	1132
Krátké čtení a zpěv	201	220	211	232	215	236	233	255	241	264	244	268	247	272
Antifona k Zach. kantiku	202	220	212	232	215	236	233	256	241	264	245	268	248	272
Prosby	202	221	212	232	215	236	233	256	241	265	245	269	248	272
Závěrečná modlitba	202	221	212	233	216	237	234	257	242	265	245	269	248	273
Modlitba během dne:														
Hymnus	155	168	155	168	155	168	227	249	227	249	227	249	227	249
Antifony	156	169	156	169	156	169	228	250	228	250	228	250	228	250
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	235	257	987	1103	1004	1121	1019	1138
Krátké čtení	203	221	213	233	216	237	237	259	242	266	245	269	249	273
Závěrečná modlitba	202	221	212	233	216	237	234	257	242	265	245	269	248	273
Nešpory:														
SO 2. 1.														
Hymnus	153	166	153	166	153	166	229	251	225	247	225	247	225	247
Antifony	200	218	203	222	945	1057	230	252	238	260	992	1109	1009	1126
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	230	252	238	261	992	1109	1009	1126
Kr. čtení a zpěv	200	219	204	223	214	234	231	254	239	262	243	267	246	271
Ant. ke kant. P. M.	200	219	204	223	214	235	232	254	240	263	243	267	247	271
Prosby	201	219	204	223	214	235	232	254	240	263	243	267	247	271
Záv. modlitba	202	221	202	221	212	233	234	257	234	257	242	265	245	269
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1238	1374	1242	1379	1257	1395	1260	1398

Liturgická čtení

Nedeľa 3. 1. - 2. nedeľa

po Narození Páně

1. čt.: Sir 24,1-4.12-16
(řec. 1-2.8-12)

Ž 147,12-13.14-15.19-20

Odp.: Jan 1,14 (*Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.*)

Nebo: *Aleluja.*)

2. čt.: Ef 1,3-6.15-18

Ev.: Jan 1,1-18

Pondělí 4. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 3,7-10

Ž 98(97),1.7-8.9

Odp.: 3cd (*Uzřely všechny končiny země spásu našeho Boha.*)

Ev.: Jan 1,35-42

Úterý 5. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 3,11-21

Ž 100(99),1-2.3.4.5

Odp.: 1 (*Plešete Hospodinu, všechny země!*)

Ev.: Jan 1,43-51

Středa 6. 1. - slavnost Zjevení Páně

1. čt.: Iz 60,1-6

Ž 72(71),1-2.7-8.10-11.12-13

Odp.: srov. 11 (*Budou se ti, Hospodine, klanět všechny národy země.*)

2. čt.: Ef 3,2-3a.5-6

Ev.: Mt 2,1-12

Čtvrtek 7. 1. - nezávazná památka sv. Rajmunda z Peñafortu

1. čt.: 1 Jan 3,22-4,6

Ž 2,7b-8.10-11

Odp.: 8a (*Dám ti v majetek národy.*)

Ev.: Mt 4,12-17.23-25

Pátek 8. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 4,7-10

Ž 72(71),1-2.3-4ab.7-8

Odp.: srov. 11 (*Pane, budou se ti klanět všechny národy země.*)

Ev.: Mk 6,34-44

Sobota 9. 1. - ferie

1. čt.: 1 Jan 4,11-18

Ž 72(71),1-2.10.12-13

Odp.: srov. 11 (*Pane, budou se ti klanět všechny národy země.*)

Ev.: Mk 6,45-52

ANIČKA ZELÍKOVÁ

DUCHOVNÍ OBNOVA S ANIČKOU
Jan Graubner

Cílem křesťanského života, který máme mít před očima vždycky, v každé etapě životní pouti, je nebe – trvalé spojení s Bohem, který je jediným zdrojem a dárce pravého štěstí. K úspěšnému putování je třeba mít dostatek pevné vůle a vytrvalosti, správnou výbavu, odvahy osvobodit se od všeho, co putování znemožňuje či zbytečně ztěžuje, a správně zvolit společníky. Zde se jako společník nabízí Anička Zelíková. Tato knížička vznikla při duchovních obnovách, které dával olomoucký arcibiskup Jan Graubner členům Matice svatohostýnské, katechetům či svým spolupracovníkům a dalším skupinám.

Matrice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A6, 70 stran, 69 Kč

O KNĚŽÍCH A DUCHOVNÍM POVOLÁNÍ

KNĚŽSKÉ OSOBNOSTI • MEDAILONY
KNĚŽÍ ARCIDIECÉZE OLMOUCKÉ
VE 20. STOLETÍ

Jan Graubner

Mezi kněžími Arcidiecéze olomoucké najdeme řadu skutečně zajímavých osobností: světce a kandidáty svatořečení, mučedníky a svědky víry, skutečné pastýře, ale i národní obrozence a politiky, vědce světového formátu i objevitele, spisovatele a umělce. Tato kniha nám přibližuje osudy 48 z nich. Doby totalitních režimů 20. století přines-

ly kněžím utrpení v neuvěřitelné podobě a míře – znemožnění pastorační práce, ponižování, otročskou prací, věznění, týrání, újmy na zdraví, ztráty života. O tom všem vypovídají rozsáhlé tabulky na konci knihy. Ty obsahují seznamy (podle současného stavu evidence Arcibiskupství olomouckého) diecézních kněží vězňů a jinak perzekvovaných ve 20. století.

*Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Brož., 120x190 mm, 224 stran, 247 Kč*

KNĚŽÍM

Enzo Bianchi • Překlad z italského originálu
Terezie Brichtová OP

Obsahem této knížky je meditace „životní touha a zaměření“, doprovázející biskupy a kněze během synodu pěti diecézí jižního Piemontu dne 25. března 1998. S několika úpravami byla stejná reflexe znovu uvedena, na pozvání kardinála Dionízia Tetamanziho, kněžím janovské diecéze 14. února 2002; nakonec, revidována a rozšířena, byla adresována biskupům a kněžím Toskánska shromážděným v Arezzu 30. května 2002.

*Matrice cyrilometodějská s. r. o.
ve spolupráci s Arcibiskupstvím olomouckým
Brož., 115x160 mm, 64 stran, 37 Kč*

PROSTE PÁNA ŽNĚ

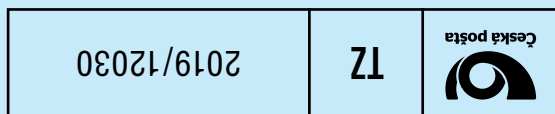
Jan Graubner

Soubor promluv a pastýřských listů věnovaných účastníkům děkanátních poutí za obnovu rodin a duchovní povolání.

*Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Brož., 120x200 mm, 136 stran, 80 Kč*

Zásilkový prodej (objednávání přes e-shop a telefonicky) z technických důvodů nebude fungovat od 19. prosince 2020 do 15. ledna 2021. Provoz bude obnoven v pondělí 18. ledna 2021.

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803
Matrice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Matrice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc